

Fremsat den 28. marts 2025 af justitsministeren (Peter Hummelgaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om euforiserende stoffer

(Skærpet indsats mod narkotikakriminalitet, herunder opioider)

§ 1

I lov om euforiserende stoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1334 af 9. december 2019, som ændret ved lov nr. 667 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »skadevirkningerne«: »og farligheden«.

2. I § 3, stk. 2, ændres »det betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om« til: »følgende betragtes som betydeligt skærpende omstændigheder«.

3. I § 3, stk. 2, nr. 1, ændres »gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof eller« til: »Gentagne tilfælde af salg af et særlig skadeligt eller farligt stof.«

4. I § 3, stk. 2, nr. 2, 1. pkt., ændres »salg eller« til: »Salg eller«.

5. I § 3, stk. 2, indsættes som nr. 3 og 4:

»3) Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer via sociale medier.

4) Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer i butikker, hvorfra der foregår detailsalg.«

6. Efter § 3 b indsættes:

»§ 3 c. Er der ved en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf anvendt et motordrevet køretøj, herunder en bil, en motorcykel, en knallert, en cykel med motor eller et motoriseret løbehjul, kan køretøjet konfiskeres.

Stk. 2. Konfiskation skal ske, hvis ejeren af et motordrevet køretøj har gjort sig skyldig i en overtrædelse som nævnt i stk. 1, der er omfattet af straffelovens § 191, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod.

Stk. 3. Er køretøjet anvendt af en anden person end dets ejer, kan konfiskation ske, hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende.

Stk. 4. Politiet kan videregive oplysninger til ejeren af et motordrevet køretøj om, at en anden person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, hvor køretøjet er blevet anvendt.

Stk. 5. I sager om konfiskation efter stk. 3 skal retten efter begæring beskikke køretøjets ejer en offentlig forsvarer. Forsvareren skal bistå ejeren i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og hvorvidt konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende. Køretøjets ejer skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.

Stk. 6. Straffelovens regler om konfiskation finder tilsvarende anvendelse.

§ 3 d. Den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik og som led heri overtræder denne lov eller regler udstedt i medfør heraf ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, kan ved dom frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde med detailsalg fra butikker.

Stk. 2. Den, der frakendes rettigheder efter stk. 1, kan ved dom gives forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at frakendelsen efterleveres.

Stk. 3. Straffelovens § 79, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse på frakendelse efter stk. 1 og forbud efter stk. 2. Uanset straffelovens § 79, stk. 3, kan den, der er pålagt et forbud efter stk. 2, dog forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om opretholdelse heraf for retten, hvis der ikke længere udøves detailsalg fra butik det pågældende sted.

Stk. 4. Politiet kan meddele tilladelse til færden eller ophold i et område omfattet af et forbud efter stk. 2, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet.

Stk. 5. Overtrædelse af et forbud efter stk. 2 straffes med fængsel indtil 2 år.

Stk. 6. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om tilladelser efter stk. 4, herunder om indgivelse af ansøgning, vilkår for tilladelser og tilbagekaldelse af tilladelser.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2025.

Stk. 2. § 3 c, stk. 3, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, finder ikke anvendelse for så vidt angår køretøjer, der er

blevet anvendt af en anden end ejeren af køretøjet, og hvorom der er indgået aftale om leasing, leje eller lignende, i det omfang det godtgøres, at aftalen er indgået inden lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. **Indledning**
2. **Lovforslagets hovedpunkter**
 - 2.1. **Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af opioider og lovfæstelse af strafniveauerne for øvrige hyppigt forekommende euforiserende stoffer**
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.1.3. Den foreslåede ordning
 - 2.2. **Skærpelse af straffen for salg af euforiserende stoffer fra detailbutikker eller via sociale medier**
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.2.3. Den foreslåede ordning
 - 2.3. **Konfiskation af køretøjer, der anvendes til grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer**
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.3. Den foreslåede ordning
 - 2.4. **Styrkede muligheder for at rettighedsfrakende ved salg af euforiserende stoffer fra en butik**
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.4.3. Den foreslåede ordning
 - 2.5. **Opholdsforbud til personer, der rettighedsfrakendes ved salg af euforiserende stoffer fra butik**
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.5.3. Den foreslåede ordning
3. **Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser**
4. **Forholdet til databeskyttelsesreglerne**
5. **Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige**
6. **Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.**

7. **Administrative konsekvenser for borgerne**
8. **Klimamæssige konsekvenser**
9. **Miljø- og naturmæssige konsekvenser**
10. **Forholdet til EU-retten**
11. **Hørte myndigheder og organisationer m.v.**
12. **Sammenfattende skema**

1. Indledning

Regeringen ser med stor alvor på det bekymrende misbrugsproblem vedrørende opioider, der i de senere år er begyndt at tage form blandt danske børn og unge, som på kort tid udvikler et problematisk misbrug, der fører til ødelæggende abstinenser og smadrede liv.

Opioider er en gruppe af euforiserende stoffer, der virker smertestillende og sløvende, og som er meget afhængighedsskabende. I USA har misbruget af opioider spredt sig voldsomt de senere år, og alene i perioden fra 2021 til 2022 har opioider resulteret i mere end 80.000 dødelige overdoser i USA.

De retsmedicinske institutter i Danmark har vurderet, at en række af de mest almindelige opioider sundhedsfagligt har en meget høj farlighed for brugeren, som vurderes højere end eksempelvis kokain, MDMA (ecstasy) og amfetamin.

Regeringen præsenterede den 28. oktober 2024 udspillet »Ungdom uden opioider«, hvori der indgår en række nye initiativer, der skal forhindre, at udviklingen i Danmark løber løbsk. Dette lovforslag har til formål at gennemføre de initiativer i udspillet, der kræver lovændringer.

Med lovforslaget lægges der for det første op til at skærpe straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse, herunder salg, af opioider. Det forudsættes således, at det nuværende straffniveau for videreoverdragelse af heroin skærpes med en tredjedel i forhold til i dag, og at der samtidig fastsættes samlede, skærpede straffniveauer for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af andre typer af opioider end heroin. Samtidig lægges der op til generelt at lovfæste straffniveauerne for en række euforiserende stoffer for at skabe større klarhed over niveauerne.

For det andet lægges der op til at skærpe straffen med en tredjedel, hvis der sælges ulovlige euforiserende stoffer, herunder opioider, via sociale medier eller fra detailbutikker, herunder kiosker. Der lægges op til, at denne strafskærpelse skal gælde i forhold til alle typer af euforiserende stoffer. Er der tale om ulovligt salg af opioider, vil strafskærpelsen skulle lægges oven i den ovennævnte skærpelse.

For det tredje foreslås det at styrke mulighederne for rettighedsfrakendelse ved salg eller anden videreoverdragelse

af euforiserende stoffer fra en detailbutik, så der kan ske rettighedsfrakendelse for både butiksindehavere og ansatte i videre omfang, end hvad der gælder for rettighedsfrakendelse efter straffeloven i almindelighed.

I forlængelse heraf lægges der for det fjerde op til, at der til rettighedsfrakendelsen skal kunne knyttes et forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at frakendelsen efterleveres.

Det foreslås for det femte, at der indføres en særskilt hjemmel til at konfiskere motordrevne køretøjer, der anvendes til grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, herunder køretøjer, der ejes af en tredjemand, hvis tredjemanden vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt til den pågældende kriminalitet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Skærpelse af straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af opioider og lovfæstelse af straffniveauerne for øvrige hyppigt forekommende euforiserende stoffer

2.1.1. Gældende ret

Efter § 3, stk. 1, i lov om euforiserende stoffer straffes overtrædelser af loven som udgangspunkt med bøde eller fængsel indtil 2 år. I tilfælde, hvor der bliver tale om udmåling af en straf på mere end 4-6 måneders fængsel, vil forholdet – hvis der er tale om hårde stoffer – typisk blive henført under den skærpede strafferamme i straffelovens § 191, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 1008.

Efter straffelovens § 191, stk. 1, straffes den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Straffelovens § 191 indeholder således ikke en selvstændig kriminalisering, men bestemmelsen fastsætter skærpede

strafferammer for overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, der er begået under særligt skærpende omstændigheder.

Det følger af § 3, stk. 1, 2. pkt., i lov om euforiserende stoffer, at der ved udmåling af straffen, herunder ved fastsættelse af bøder, skal lægges vægt på skadevirkningerne af de pågældende stoffer.

Efter § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer skal det ved straffens udmåling betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at ved »særlig farligt eller skadeligt stof« forstås hårde stoffer som f.eks. heroin og kokain, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 1010. Desuden fremgår det, at f.eks. amfetamin og ecstasy også i praksis anses som særlig farlige eller skadelige stoffer.

Der er i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika fastsat retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager om euforiserende stoffer, bl.a. de vejledende strafpåstande, som anklagemyndigheden som udgangspunkt benytter i sager om videreoverdragelse eller ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer.

Straffen fastsættes, som det også er tilfældet i andre strafesager, på baggrund af en samlet vurdering af sagens konkrete omstændigheder, jf. straffelovens 10. kapitel om straffens fastsættelse. I sager om overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer fastsættes straffen navnlig under hensyn til stoffets art og mængde samt gerningspersonens rolle i forbindelse med overtrædelsen. Endvidere indgår det ved straffastsættelsen, om overtrædelsen har et professionelt eller organiseret præg, og om gerningspersonen er tidligere straffet for lignende kriminalitet.

Efter praksis udmåles der således typisk en lavere straf til personer, der alene indtager en mindre rolle i forbindelse med overdragelsen af stoffet (som f.eks. kurerer), end den straf, der under tilsvarende omstændigheder udmåles til personer, som indtager en central eller ledende rolle.

Stoffets art og mængde er de faktorer, der isoleret har størst betydning for strafudmålingen. Stoffets koncentration har imidlertid som det altovervejende udgangspunkt ikke betydning for strafudmålingen.

En vigtig afgrænsning er ligeledes, om stoffet må anses for at være til eget forbrug eller til videreoverdragelse. Dette spørgsmål beror på en konkret bevisvurdering. Ved vurderingen spiller mængden dog en stor rolle, og hvis der er tale om større mængder, kan stoffet almindeligvis ikke anses for at være til eget brug.

Det bemærkes dog, at visse stofbrugere vil have oparbejdet en større tolerance over for de pågældende stoffer, og at det således må antages, at også større mængder, end hvad der sædvanligvis vil kunne betragtes som bestemt til eget

forbrug, af den årsag efter en konkret vurdering vil kunne anses som værende til eget forbrug for denne målgruppe.

Konkrete omstændigheder kan godtgøre, at besiddelsen af også mindre mængder må anses for at være bestemt til videreoverdragelse. Eksempelvis kan det være tilfældet, hvis stofferne findes opdelt i mindre portioner, herunder i pakker forberedt til salg, hvis gerningspersonen er i besiddelse af redskaber som en vægt til opvejning af små mængder euforiserende stoffer eller genstande til opbevaring af mindre portioner euforiserende stoffer som pølsemandsposer, hvis gerningspersonen er i besiddelse af et regnskab, der kan antages at kunne henføres til gennemførte salg af euforiserende stoffer, hvis gerningspersonen er i besiddelse af et sortiment af flere forskellige typer stof, eller besiddelsen har fundet sted, hvor der erfaringsmæssigt foregår salg af euforiserende stoffer, eller hvis gerningspersonen besidder større kontantbeløb, der ikke står i rimeligt forhold til vedkommendes indtægtsforhold.

Opbevaringen af de euforiserende stoffer, herunder om stofferne er opdelt i mindre portioner, vil som nævnt – blandt en række andre momenter – indgå i vurderingen af, om besiddelsen kan betragtes som til eget forbrug. Det bemærkes, at hvis f.eks. en stofbruger med stærk afhængighed (jf. § 3, stk. 4, i lov om euforiserende stoffer) findes i besiddelse af stof, der f.eks. er opdelt i flere portioner eller udgør en større mængde stof, end hvad der som udgangspunkt kan betragtes som til eget forbrug, vil det konkret skulle vurderes, om en sådan besiddelse, navnlig henset til den pågældendes stofforbrug, kunne være til eget forbrug. Besiddelse af euforiserende stoffer i såkaldte salgsposer vil i sådanne tilfælde således ikke isoleret set indebære, at besiddelsen kan anses som med henblik på videreoverdragelse. I sådanne situationer vil pakkerne således kunne siges at være købspakker. Om det er tilfældet vil afhænge af en konkret vurdering.

Besiddelse af mindre mængder euforiserende stoffer til eget forbrug straffes efter praksis med bøde i overensstemmelse med bødetakster fastsat i forarbejderne til lov om euforiserende stoffer. Besiddelse af større mængder euforiserende stoffer til eget forbrug straffes som udgangspunkt med fængsel.

Efter § 3, stk. 4, i lov om euforiserende stoffer skal der meddeles tiltalefraval for besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug, når sociale forhold taler herfor, og besiddelsen af stoffet skyldes en stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer som følge af et længere og vedvarende misbrug heraf. Det gælder også i gentagelsestilfælde.

Efter § 3 b, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer straffes besiddelse af euforiserende stoffer til eget forbrug endvidere ikke, hvis den pågældende er fyldt 18 år, besiddelsen af stoffet skyldes en stærk afhængighed som følge af et længere og vedvarende misbrug af hårde euforiserende stoffer, og den pågældende enten befinder sig i eller i umiddelbar nærhed af et stofindtagelsesrum, hvis besiddelsen sker med henblik på indtagelse i stofindtagelsesrummet, eller den pågældende er

på vej til et stofindtagelsesrum med henblik på indtagelse af stoffet.

§ 3, stk. 4, og § 3 b, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer medfører således, at målgruppen får tiltalefravald eller straf-fritagelse i stedet for bøde eller fængsel, når de besidder euforiserende stoffer til eget forbrug, og betingelserne i øvrigt er opfyldt.

Helt generelt straffes videreoverdragelse af euforiserende stoffer eller besiddelse med henblik herpå som altovervejende hovedregel med fængsel.

Rigsadvokaten har til brug for lovforslaget oplyst, at der på baggrund af en praksisgennemgang foretaget af statsadvokaterne vurderes at kunne udledes følgende omtrentlige straffniveauer for heroin, kokain, metamfetamin, amfetamin, ketamin, MDMA (ecstasy) og hash:

Heroin, kokain og metamfetamin			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-0,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 0,2 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
1-2,9 gram	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3-4,9 gram	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
5 gram og derudover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 0,4 gram)	10 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Ved én handel forstås indtil 0,2 gram.</i>
3-4 handler (ca. 0,8 gram)	14-20 dage **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 2 gram)	30-60 dage **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 2,2 gram)	3 mdr. **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
10 gram	Ca. 3-5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Som udgangspunkt anses 25 gram og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., mens ca. 1,3 - 1,5 kilogram anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
25 gram	Ca. 6 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50 gram	Ca. 8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
100 gram	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
200 gram	Ca. 1½-2 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500 gram	Ca. 3-3½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1 kilogram	Ca. 5 år***	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
2 kilogram	Ca. 6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
3 kilogram	Ca. 7 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
5 kilogram	Ca. 8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
10 kilogram	Ca. 10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

** I 2. gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,4 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,6 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 0,8 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,4 gram) med minimum 4 måneder.

*** Det bemærkes, at der i de senere år er set eksempler på særligt byretspraksis, hvor der er udmålt kortere straffe end 5 års fængsel for 1 kg. heroin, kokain m.v. Efter den praksisgennemgang, der er foretaget af statsadvokaterne, og som i det væsentligste baserer sig på praksis fra Højesteret samt de to landsretter, er det dog fortsat statsadvokaternes vurdering, at det er de i skemaet ovenfor anførte strafpositioner, der er gældende.

Amfetamin og ketamin			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-0,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 0,5 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
1-2,9 gram	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3-4,9 gram	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
5 gram og derover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 0,6 gram)	10 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Ved én handel forstås mellem 0,016 - 0,33 gram.</i>
3-4 handler (ca. 1,3 gram)	14-20 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 3,3 gram)	30-60 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 3,6 gram)	3 mdr.**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
50 gram	Ca. 4 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	<i>Som udgangspunkt anses 50 gram og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., mens ca. 2 kilogram anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
100 gram	Ca. 6-8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
200 gram	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500 gram	Ca. 1,5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1 kilogram	Ca. 3 år***	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
2 kilogram	Ca. 5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
3 kilogram	Ca. 6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
5 kilogram	Ca. 7 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
10 kilogram	Ca. 9 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilsfælde og med 100 pct. i 3. gangstilsfælde eller senere

** I 2. gangstilsfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,6 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,9 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 1,3 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilsfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,3 gram) med minimum 4 måneder.

*** Det bemærkes, at der i de senere år er set eksempler på særligt byretspraksis, hvor der er udmålt kortere straffe end 3 års fængsel for 1 kg. amfetamin. Efter den praksisgennemgang, der er foretaget af statsadvokaterne, og som i det væsentligste baserer sig på praksis fra Højesteret samt de to landsretter, er det dog fortsat statsadvokaternes vurdering, at det er de i skemaet ovenfor anførte strafpositioner, der er gældende.

MDMA (ecstasy)			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>MDMA (ecstasy) til eget forbrug:</i>			
0-3 stk.	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 1-2 stk. anses for at være til eget forbrug.</i>
4-11 stk.	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
12-19 stk.	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
20 stk. og derover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 4 stk.)	10 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
3-4 handler (ca. 8 stk.)	14-20 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 20 stk.)	30-60 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 22 stk.)	3 mdr.**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
10 gram (50 stk.)	Ca. 3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt anses 50 gram og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk.1, 1. pkt., mens ca. 2 kilogram (svarende til ca. 8.000 stk. piller) anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
40-50 gram (150-200 stk.)	Ca. 4-5 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
250 gram (1.000 stk.)	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500 gram (2.000 stk.)	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1 kilogram (4.000 stk.)	Ca. 2-2 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
2 kilogram (8.000 stk.)	Ca. 5-6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
10 kilogram (40.000 stk.)	Ca. 7-8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilsfælde og med 100 pct. i 3. gangstilsfælde eller senere.

** I 2. gangstilsfælde straffes 1-2 handler (ca. 4 stk.) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 6 stk.) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 8 stk.) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilsfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 1-2 stk.) med minimum 4 måneder.

Hash			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-9,9 gram	2.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 10 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
10-49,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	

50-99,9 gram	5.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
100 gram	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Videreoverdragelse:</i>			
50 gram	Ca. 20 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt anses ca. 10 kg og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.</i>
100 gram	Ca. 30 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
500 gram	Ca. 60 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
1 kilogram	Ca. 3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3 kilogram	Ca. 4 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
4 kilogram	Ca. 5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
5 kilogram	Ca. 6 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
10 kilogram	Ca. 10 mdr. -1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
30 kilogram	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50 kilogram	Ca. 2 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
100 kilogram	Ca. 2 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

Samlet betegnes stoftyperne morfin, metadon, oxycodon, tramadol og fentanyl i straffesager alle som ulovlige lægemidler.

For afgrænsningen mellem eget forbrug og videreoverdragelse er der i Rigsadvokatmeddelelsen om narkotika fastsat retningslinjer, hvorefter mængder af indtil 5 stk. morfinpiller eller 10 stk. andre lægemiddeltabletter som udgangspunkt kan anses for bestemt til eget forbrug. Der er ikke tale om en absolut grænse, idet der altid skal foretages en konkret bevisvurdering.

Euforiserende stoffer som fentanyl, metadon, morfin, oxycodon og tramadol må anvendes i medicinsk og videnskabeligt øjemed, jf. § 2, stk. 1, i lov om euforiserende stoffer. I § 5 i bekendtgørelse om euforiserende stoffer er det bl.a. fastsat, hvem der er berettiget til at udlevere euforiserende stoffer til medicinsk og videnskabeligt brug. Heraf fremgår det, at bl.a. apoteker, herunder sygehusapoteker, er berettigede til at udlevere euforiserende stoffer til medicinsk brug, jf. § 5, stk. 1.

I bekendtgørelsens § 6 er det fastsat, hvem der kan modtage og besidde euforiserende stoffer. Heraf fremgår, at modtagelse og besiddelse bl.a. er tilladt personer, der modtager stofferne i henhold til en efter de til enhver tid gældende regler udfærdiget recept eller rekvisition, eller som modtager midlerne af dyrlæge eller læge i henhold til de om disses

distribuering af lægemidler gældende regler, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, og personer, der modtager stofferne som led i en behandling, jf. § 6, stk. 1, nr. 2.

I Rigsadvokatmeddelelsen er der fastsat retningslinjer for afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffeloven, hvorefter mængder på ca. 3.000 stk. smertestillende lægemidler eller derover som udgangspunkt anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, mens grænsen for øvrige lægemidler som udgangspunkt er ca. 5.000 stk.

I Rigsadvokatmeddelelsen er der ikke fastsat specifikke retningslinjer for anklagemyndighedens strafpåstand i sager om videreoverdragelse af lægemiddelpiller indeholdende opioider som morfin, metadon, oxycodon, tramadol og fentanyl (herefter »opioidpiller«). Disse stoftyper følger det almindelige udgangspunkt om, at der som altovervejende hovedregel nedlægges påstand om frihedsstraf, hvis der er tale om overdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer. I enkelte tilfælde kan overdragelse og besiddelse med henblik herpå af op til 10 lægemiddelpiller dog straffes med bøde i førstegangstilfælde.

Rigsadvokaten har oplyst, at der på baggrund af praksisgennemgangen foretaget af statsadvokaterne sammenfattede kan udledes nedenstående omtrentlige strafniveauer for lægemidler indeholdende opioider som morfin, metadon,

oxycodon, tramadol og fentanyl. Rigsadvokaten har dog samtidig gjort opmærksom på, at der endnu er begrænset retspraksis om videreoverdragelse af disse lægemidler, hvor-

for opgørelsen er forbundet med en vis usikkerhed, idet der umiddelbart ses en ikke-ubetydelig variation i strafudmålingen.

Lægemidler som morfin, metadon, oxycodon, tramadol og fentanyl			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Morfin til eget forbrug:</i>			
0-9 stk.	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 5 stk. anses for at være til eget forbrug.</i>
10-29 stk.	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
30-49 stk.	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
50 stk. og derover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Øvrige lægemidler til eget forbrug:</i>			
0-49 stk.	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 10 stk. anses for at være til eget forbrug.</i>
50-99 stk.	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
100 stk. og derover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Videreoverdragelse:</i>			
10-30 stk.	Ca. 7-10 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt anses 3.000/5.000 piller og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., mens 70.000-80.000 piller anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
50-200 stk.	Ca. 10-30 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
500-800 stk.	Ca. 60 dage-3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
1.000-2.000 stk.	Ca. 5-6 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3.000-5.000 stk.	Ca. 6 mdr. -1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
10.000-20.000 stk.	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50.000-150.000 stk.	Ca. 2-3 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500.000 stk.	Ca. 4-6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilsfælde og med 100 pct. i 3. gangstilsfælde eller senere.

2.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Danmarks tre retsmedicinske institutter har efter anmodning fra Justitsministeriet udarbejdet en sundhedsfaglig vurdering af skadevirkning og farlighed af en række euforiserende

stoffer (herefter »den sundhedsfaglige vurdering«) (Retsudvalget 2024-2025 (Alm. del) – bilag 17).

I den sundhedsfaglige vurdering er stofferne inddelt i henholdsvis opioider og centralstimulerende stoffer (bortset fra ketamin, der klassificeres som et hallucinogent stof, og som

omtales særskilt). Omfattet af kategorien »opioider« i den sundhedsfaglige vurdering er stofferne heroin, morfin, oxycodon, tramadol, fentanyl og metadon. De centralstimulerende stoffer omfatter amfetamin, kokain, MDMA (ecstasy) og metamfetamin.

I den sundhedsfaglige vurdering er farligheden af opioider beskrevet som meget høj på grund af høj risiko for afhængighed og høj risiko for alvorlig eller dødelig forgiftning. Farligheden af de centralstimulerende stoffer vurderes at være høj på grund af risiko for afhængighed, men mindre end opioiderne på grund af et relativt lavt antal dødelige forgiftninger. Ketamin sammenlignes i farlighed med de centralstimulerende stoffer.

Ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af opioider straffes i dag, medmindre der er tale om heroin, som udgangspunkt lavere end hårde stoffer som kokain og MDMA (ecstasy) på trods af, at opioider sundhedsfagligt vurderes farligere for brugerne end hårde stoffer som kokain og MDMA (ecstasy), idet de ofte falder ind under kategorien »lægemidler«, som straffes mildere.

Det fremgår af udspillet »Ungdom uden opioider«, at opioiders høje farlighed ikke i tilstrækkelig grad vurderes at være afspejlet i de nuværende straffniveauer for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af euforiserende stoffer, og at regeringen foreslår at skærpe straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af opioider, så straffniveauet i højere grad afspejler opioidernes farlighed.

Justitsministeriet finder, at straffniveauet for videresalg af euforiserende stoffer i vidt omfang bør afspejle stoffernes skadevirkning og farlighed. Da straffniveauet for videresalg af kokain efter gældende ret er på linje med straffniveauet for heroin og højere end straffniveauet for opioidpiller, selv om opioider vurderes farligere for brugerne, finder Justitsministeriet, at straffniveauet for opioider samlet bør hæves. Formålet er således at skabe en balance i straffene for videresalg af euforiserende stoffer, så de farligste stoffer straffes hårdest med dog behørig hensyntagen til etableret tilstand af svær heroinafhængighed.

Justitsministeriet finder på den baggrund, at straffen for videreoverdragelse af heroin bør skærpes med en tredjedel i forhold til i dag. For at tage hensyn til værdigheden for de mest udsatte i samfundet finder ministeriet ikke anledning til, at straffen for ulovlig besiddelse af heroin til eget forbrug skal skærpes fra det i dag allerede høje niveau.

Derudover finder ministeriet, at straffen for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse af andre opioider end heroin bør skærpes. Der er derfor med lovforslaget fastsat samlede, skærpede straffniveauer for ulovlig besiddelse og videreoverdragelse, herunder salg, af opioider, der ikke er heroin, sædvanligvis lægemiddeltabletter indeholdende opioider.

Strafniveauerne, der lægges op til for andre typer af opioider end heroin, tilsigter i højere grad end i dag at tage højde for opioidpillernes relative styrke i forhold til heroin. Det er Ju-

stitsministeriets opfattelse, at de straffniveauer, der lægges op til for andre opioider end heroin, som udgangspunkt svarer til straffniveauerne for heroin efter den foreslåede straffskærpelse på en tredjedel for heroin, når man ud fra gennemsnitsbetragtninger sammenligner pillernes indhold af aktivt stof med den tilsvarende mængde heroin. Andre hensyn end farligheden er dog også indgået ved fastsættelsen af straffniveauerne, herunder hensynet til at skabe forudsigelighed og at gøre straffniveauerne nemmere at anvende i praksis. Derudover er der taget hensyn til bl.a. den påvirkning, som straffskærpelsen vil have på kapaciteten i kriminalforsorgens institutioner.

Justitsministeriet finder det hensigtsmæssigt af hensyn til forudsigeligheden og den praktiske anvendelighed af straffniveauerne, at niveauerne fastsættes samlet for opioidpiller uafhængigt af typen eller styrken af de enkelte opioidpiller. Det vil således som udgangspunkt ikke have betydning for strafudmålingen, hvilken type opioidpille der er tale om, eller hvilken dosering/koncentration den pågældende pille har. Det skyldes bl.a. også, at der ud fra en gennemsnitsbetragtning må antages at være en mindre koncentration aktivt stof i piller med meget virksomme aktive stoffer i forhold til piller med mindre virksomme aktive stoffer. Det vil som udgangspunkt indebære, at straffniveauerne kan lægges til grund, hvis det kan konstateres, at der er tale om opioidpiller, uden at styrken af pillerne skal være et bevisema. Dette er i overensstemmelse med praksis, hvorefter renheden af f.eks. heroin eller kokain som udgangspunkt heller ikke tillægges betydning ved straffastsættelsen. Hvis konkrete omstændigheder i en sag imidlertid tilsiger, at der er tale om særligt stærke opioidpiller – som dermed kan være særligt farlige – kan der ved strafudmålingen lægges vægt på dette i skærpende retning.

Det vil endvidere indebære, at ordningen fremtidssikres, idet straffniveauerne vil kunne anvendes på nye typer af opioidpiller.

For opioidpræparater, der ikke er i pilleform, eksempelvis i form af plastre eller næsespray, bør de foreslåede straffniveauer også kunne anvendes, f.eks. efter omregning af præparaterne til piller, eller ved at der i stedet lægges vægt på antallet af doser, det vil sige antallet af doser i plastre, pust i næsespray eller lignende. Det er hensigten, at dette skal bidrage til at gøre straffniveauerne nemmere at anvende i praksis.

Af hensyn til mere generelt at bidrage til klarhed over straffniveauerne ved overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer finder Justitsministeriet det hensigtsmæssigt, at der samtidig med straffskærpelserne for opioider foretages en lovfæstelse af straffniveauerne for en række øvrige hyppigt forekommende stoftyper, så der kan opereres med et samlet og praktisk anvendeligt skema over straffniveauerne for stofferne.

Strafniveauerne i skemaet bør efter Justitsministeriets opfattelse også kunne anvendes for euforiserende stoffer, der ikke

er omfattet af skemaet, f.eks. ved at stoffet, der ikke er omfattet af skemaet, omregnes til et relevant referencestof, der er omfattet af skemaet.

Det fremgår desuden af udspillet »Ungdom uden opioider«, at det undersøges, hvordan det i dag straffes, hvis en gerningsperson sælger euforiserende stoffer til en person, der efterfølgende afgår ved døden som følge af, at der var tale om andre og farligere stoffer, end gerningspersonen oplyste over for den pågældende, herunder om straffelovens § 237 om manddrab kan anvendes.

Efter straffeloven er det udgangspunktet, at gerningspersonen skal have forsæt til at begå den strafbare handling på gerningstidspunktet for at kunne ifalde strafansvar. Tilregnelighedskravet er et subjektivt krav, idet det afgørende for alle former for forsæt er, hvad gerningspersonen faktisk har tænkt. Der skal foreligge forsæt til at realisere samtlige de objektive momenter, der udgør forbrydelsen.

Rigsadvokaten har oplyst, at der i retspraksis er et eksempel på en sag, hvor en person, der afgik ved døden som følge af indtag af euforiserende stoffer, havde fået overdraget farlige stoffer, og hvor gerningspersonen var vidende om, at det solgte stof var stærkere end normalt. Den pågældende blev ved dom afsagt af Retten i Næstved den 20. august 2018 i sag nr. 2941/2018 dømt for overtrædelse af straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at hvis en person overdrager farligere stoffer end oplyst over for modtageren med forsæt til at ville dræbe den pågældende, kan der ifaldes strafansvar for overtrædelse af § 237. Det vil efter omstændighederne kunne være tilfældet, hvis der i sagen foreligger beviser for, at sælgeren har overdraget farligere stoffer end oplyst over for køberen med forsæt til at ville dræbe den pågældende ved forgiftning. Vurderingen af, hvornår der kan siges at foreligge et forsæt til drab, henhører i sidste ende under domstolene.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås at ændre ordlyden af § 3, stk. 1, 2. pkt., og § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer for at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for, hvilke stoffer der anses for særlig skadelige eller farlige, at angive, hvad strafniveauerne for disse stoffer skal være, at lovfæste strafniveauerne for en række hyppigt forekommende stof typer samt at angive, at de lovfæstede strafniveauer vil kunne anvendes også for stoffer, der ikke eksplicit er taget stilling til ved de nævnte strafniveauer, f.eks. ved at stoffet omregnes til et relevant referencestof, som der er lovfæstet strafniveauer for.

Det forudsættes i den forbindelse, at strafniveauet for videreoverdragelse af heroin skærpes med en tredjedel i forhold til det gældende strafniveau. Straf for besiddelse af heroin til eget forbrug forudsættes fastsat efter samme strafniveauer som efter gældende ret. Heroin og kokain vil således ikke

længere være sidestillede i forhold til strafudmålingen for videreoverdragelse.

Der lægges derudover op til at fastsætte skærpede strafniveauer for opioidpiller. Der lægges i den forbindelse også op til at ændre grænsen for, hvornår videreoverdragelse af opioidpiller straffes efter lov om euforiserende stoffer, og hvornår det straffes efter straffeloven.

Der lægges op til, at strafniveauerne fastsættes samlet for opioidpiller uafhængigt af typen eller styrken af opioidpillerne. Det vil således som udgangspunkt ikke have betydning for straffesagens afgørelse, hvilken type opioidpille der er tale om, eller hvilken dosering den pågældende pille har. Hvis der er tale om særligt stærke opioidpiller, vil der dog ved strafudmålingen kunne lægges vægt på dette i skærpende retning.

Strafniveauerne vil efter det foreslåede kunne anvendes generelt for opioidpiller, herunder nye typer af opioidpiller.

Der henvises til det skema over strafniveauerne, som fremgår af bemærkningerne til lovforslaget § 1, nr. 3.

For opioidpræparater, der ikke er i pilleform, eksempelvis i form af plastre eller næsespray, forudsættes strafniveauerne i skemaet at kunne anvendes f.eks. efter omregning af præparaterne til piller, eller ved at der i stedet lægges vægt på antallet af doser, det vil sige antallet af doser i plastre, pust i næsespray eller lignende. Der vil f.eks. kunne tages udgangspunkt i, hvor mange mindstedosispiller af den pågældende type opioid det pågældende opioidpræparat svarer til. Det samme vil gælde for nye typer af opioidpræparater.

Lovforslaget vil ikke indskrænke den lovlige anvendelse af euforiserende stoffer som fentanyl, metadon, morfin, oxycodon og tramadol til medicinske og videnskabelige formål. Bekendtgørelse om euforiserende stoffer, hvori der er fastsat regler om den lovlige anvendelse, vil derfor heller ikke skulle ændres som følge af de foreslåede bestemmelser.

Der lægges desuden op til i forbindelse med strafskærperne for opioider at lovfæste strafniveauerne for en række øvrige hyppigt forekommende stof typer. Der henvises til skemaet over strafniveauer, der fremgår af bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Strafniveauerne i skemaet vil også kunne anvendes for euforiserende stoffer, der ikke er omfattet af skemaet, f.eks. ved at stoffet omregnes til et relevant referencestof, der er omfattet af skemaet. Hvis det eksempelvis kan lægges til grund, at et euforiserende stof svarer til en tredjedel af den tilsvarende mængde morfin eller kokain, forudsættes det, at strafniveauerne for disse referencestoffer vil kunne anvendes f.eks. efter en omregning hertil.

Det forudsættes, at der straffes for drab efter straffelovens § 237 eller forsøg herpå, hvis en person overdrager farligere stoffer end oplyst over for modtageren med forsæt til at ville dræbe den pågældende ved forgiftning.

Der henvises nærmere til lovforslagets § 1, nr. 1 og 3, og bemærkningerne hertil.

2.2. Skærpelse af straffen for salg af euforiserende stoffer fra detailbutikker eller via sociale medier

2.2.1. Gældende ret

Efter § 3 i lov om euforiserende stoffer straffes ind- og udførsel, salg, køb, udlevering, modtagelse, fremstilling, forarbejdning samt besiddelse af de euforiserende stoffer, som indenrigs- og sundhedsministeren ved bekendtgørelse bestemmer skal være omfattet af loven, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Efter straffelovens § 191, stk. 1, straffes den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpene omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år. Efter straffelovens § 191, stk. 2, straffes på samme måde den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk. 1.

Efter § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer skal det ved straffens udmåling betragtes som en betydelig skærpene omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof.

Det følger videre af § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer, at det ved straffens udmåling skal betragtes som en betydelig skærpene omstændighed, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager.

Det fremgår af forarbejderne til § 3, stk. 2, nr. 2, at formålet med bestemmelsen er at skærpe straffen for videreoverdragelse af euforiserende stoffer på steder, hvor der typisk er mange børn og unge, med henblik på at sikre dem en bedre beskyttelse, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 6310. Strafskærpelsen omfatter dog videreoverdragelse uanset alderen på den, der videreoverdrages til. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at det er forudsat, at straffen som udgangspunkt i alle tilfælde, der tidligere ville være blevet straffet med bøde, efter bestemmelsen skal straffes med fængsel, og at straffen i alle tilfælde, der også tidligere ville have medført fængselsstraf, skal skærpes med en tredjedel i forhold til den hidtil udmålte straf, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 6314.

2.2.2. Justitsministeriets overvejelser

Salg af euforiserende stoffer fra detailbutikker, herunder kiosker, øger tilgængeligheden af stofferne og kan give salget et mere professionelt og lovligt præg, hvorved særligt børn og unge fejlagtigt kan foranlediges til at tro, at salget af de pågældende ulovlige stoffer er lovligt.

Det samme gør sig gældende i forhold til salg af euforiserende stoffer via sociale medier, idet der på de samme sociale medier foregår lovlige aktiviteter, herunder eksempelvis salg og reklamer for lovlige varer.

Ulovlig handel med euforiserende stoffer via sociale medier, hvor unge har en stor del af deres sociale liv, og en øget tilgængelighed i detailbutikker øger risikoen for misbrugsproblemer blandt børn og unge.

Det fremgår af udspillet »Ungdom uden opioider«, at regeringens foreslår at skærpe straffen for personer, der videreoverdrager euforiserende stoffer via sociale medier eller fra butikker, herunder kiosker. Der lægges op til, at sådanne overtrædelser, i det omfang de tidligere ville være blevet straffet med bøde, fremover som udgangspunkt straffes med fængsel. Der lægges endvidere op til, at straffen skal skærpes med en tredjedel i forhold til den hidtil udmålte straf, hvis forholdet også efter hidtidig praksis ville være blevet straffet med fængsel.

2.2.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås på den baggrund, at § 3, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer udvides, så det ved strafudmålingen også skal betragtes som en betydelig skærpene omstændighed, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg via sociale medier eller i butikker, hvorfra der foregår detailsalg.

Det forudsættes i den forbindelse, at straffen skærpes med en tredjedel i forhold til den hidtil udmålte straf, hvis forholdet også efter hidtidig praksis ville være blevet straffet med fængsel. Det betyder eksempelvis, at et forhold, der tidligere ville være blevet straffet med 3 måneders fængsel, fremover straffes med 4 måneders fængsel.

Hvis der er tale om opioider, herunder heroin, vil den foreslåede strafskærpelse på en tredjedel skulle lægges oven i de foreslåede strafskærpelser for opioider, jf. nærmere herom pkt. 2.1.3.

Der henvises nærmere til de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4, i lov om euforiserende stoffer, jf. lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil.

2.3. Konfiskation af køretøjer, der anvendes til grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer

2.3.1. Gældende ret

Straffelovens regler om konfiskation er indeholdt i straffelovens 9. kapitel i §§ 75-77 a.

De almindelige betingelser for konfiskation af udbytte og genstande fremgår af straffelovens § 75. Efter § 75, stk. 1, kan udbyttet ved en strafbar handling eller beløb svarende hertil helt eller delvis konfiskeres. Bestemmelsen omhandler konfiskation af den økonomiske fordel, som gerningspersonen har opnået ved sin lovovertrædelse.

Straffelovens § 75, stk. 2, omhandler konfiskation af genstande, som har en forbindelse til en strafbar handling. Efter bestemmelsen kan der ske konfiskation af genstande, der har været brugt eller bestemt til at bruges ved en strafbar handling, genstande, der er frembragt ved en strafbar handling, og genstande, med hensyn til hvilke der i øvrigt er begået en strafbar handling, hvis det er påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, eller særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor.

Det følger af straffelovens § 75, stk. 3 og 4, at der i stedet for konfiskation af genstande kan ske værdikonfiskation, det vil sige konfiskation af et beløb svarende til genstandens værdi eller dele heraf, eller træffes bestemmelse om foranstaltninger vedrørende genstandene til forebyggelse af yderligere lovovertrædelser.

Konfiskationssubjektet er reguleret i straffelovens § 76.

Det følger af straffelovens § 76, stk. 1, at konfiskation efter § 75, stk. 1, kan ske hos den, som udbyttet er tilfaldet umiddelbart ved den strafbare handling. Det følger videre af straffelovens § 76, stk. 2, at konfiskation af de i § 75, stk. 2 og 3, nævnte genstande og værdier kan ske hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, og hos den, på hvis vegne den pågældende har handlet.

Efter straffelovens § 76, stk. 3, bortfalder særligt sikrede rettigheder over genstande, der konfiskeres, kun efter rettens bestemmelse. Særligt sikrede rettigheder i et køretøj berøres dermed som udgangspunkt ikke af konfiskationen, og pantrettigheder, ejendomsforbehold og andre særligt sikrede rettigheder i et køretøj består således fortsat, selv om køretøjet konfiskeres.

Herudover følger det af straffelovens § 76, stk. 4, at hvis en af de i straffelovens § 75, stk. 1 og 2, nævnte personer efter den strafbare handling har foretaget dispositioner over udbytte eller genstande af den i § 75, stk. 2, omhandlede beskaffenhed eller rettigheder herover, kan det overdragne eller dets værdi konfiskeres hos erhververen, såfremt erhververen var bekendt med det overdragnes forbindelse med den strafbare handling, eller erhververen har udvist grov uagtsomhed i denne henseende, eller hvis overdragelsen er sket som gave.

Det følger af straffelovens § 77 a, at genstande og andre formuegoder, herunder køretøjer, som på grund af deres beskaffenhed i forbindelse med andre foreliggende omstændigheder må befrygtes at ville blive brugt ved en strafbar handling, kan konfiskeres, for så vidt det må anses for påkrævet for at forebygge den strafbare handling.

Konfiskation efter straffelovens § 77 a kan ske, selv om der (endnu) ikke er begået en strafbar handling, og uden hensyn til hvem der er ejer af de konfiskerede genstande, jf. Folketingstidende 2001-2002 (2. samling), tillæg A, side 828.

Færdselslovens § 133 a indeholder bestemmelser om konfiskation, der finder anvendelse for motordrevne køretøjer, hvortil der kræves kørekort.

Færdselslovens § 133 a, stk. 1, indeholder regler om fakultativ konfiskation, det vil sige tilfælde, hvor der kan ske konfiskation. Det følger af bestemmelsen, at der ved grove overtrædelser af færdselsloven, eller hvor føreren flere gange har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselsloven, kan ske konfiskation af det motordrevne køretøj, der er anvendt, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Under tilsvarende betingelser kan der ske konfiskation af et motordrevet køretøj, som ejes af den person, der har foretaget overtrædelsen, selv om køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen.

Færdselslovens § 133 a, stk. 2-11 og 14, indeholder regler om obligatorisk konfiskation, det vil sige tilfælde, hvor der som udgangspunkt skal ske konfiskation. Reglerne om konfiskation i § 133 a, stk. 2-6, finder alene anvendelse ved konfiskation af andre motordrevne køretøjer end lille knallert. De særlige regler om konfiskation af lille knallert findes i færdselslovens § 133 a, stk. 7-11, mens stk. 14 indeholder regler om konfiskation af ulovlige og konstruktivt ændrede knallerter (lille og stor knallert).

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, skal der ske obligatorisk konfiskation i førstegangstilfælde, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i spirituskørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen på over 2,00 promille eller en alkoholkoncentration i udåndingsluften under eller efter kørslen over 1,00 mg pr. liter luft eller i et forhold, der medfører ubetinget frakendelse af førerretten efter § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

Det følger af færdselslovens § 133 a, stk. 2, 2. pkt., at i tilfælde, hvor køretøjet føres af en anden person end køretøjets ejer, og føreren har gjort sig skyldig i en eller flere af de i 1. pkt. nævnte overtrædelser, skal konfiskation ske, medmindre konfiskation må anses for uforholdsmæssigt indgribende, navnlig henset til ejerens mulighed for at kunne vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en eller flere af de overtrædelser, der nævnes i 1. pkt., og for at tage alle rimelige skridt til at sikre sin økonomiske stilling i anledning af overdragelsen af køretøjet til den anden person.

Færdselslovens § 133 a, stk. 3-6, indeholder regler om obligatorisk konfiskation i en række forskellige gentagelsestilfælde ved kørsel med andre motordrevne køretøjer end lille knallert.

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 13, kan konfiskation efter reglerne i stk. 2-11 fraviges, når særlige grunde undtagelsesvis taler herfor.

Færdselslovens regler om konfiskation omhandler konfiskation af motordrevne køretøjer som følge af overtrædelser af færdselsloven. Et motordrevet køretøj, der har været anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, kan således ikke konfiskeres efter færdselslovens regler, medmindre der samtidig er sket en eller flere konfiskationsudløsende overtrædelser af færdselsloven.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af udspillet »Ungdom uden opioider«, at køretøjer, der understøtter den ulovlige handel med euforiserende stoffer, herunder opioider, til børn og unge, skal fjernes fra gaden, så den nemme distribution og hermed tilgængelighed af stofferne bekæmpes. På den baggrund foreslår regeringen at indføre en særskilt hjemmel til, at der kan ske konfiskation af gerningspersoners køretøjer, f.eks. biler, knallerter og elcykler, der anvendes til grov narkotikakriminalitet.

Det fremgår herudover af udspillet, at det også i helt særlige tilfælde skal være muligt at konfiskere et køretøj, hvor gerningspersonen ikke ejer køretøjet selv – eksempelvis fordi det er leaset eller lånt. Konfiskation af et køretøj, som gerningspersonen ikke ejer, skal kunne ske, hvis ejeren af køretøjet vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt til grov narkotikakriminalitet. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis gerningspersonen tidligere har anvendt køretøjet til grov narkotikakriminalitet, og ejeren i den forbindelse er underrettet om, at køretøjet blev brugt til grov narkotikakriminalitet.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at de nuværende regler i straffeloven om genstandskonfiskation ikke i tilstrækkelig grad muliggør konfiskation af køretøjer, der understøtter den ulovlige handel med euforiserende stoffer.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der bør indføres særskilt hjemmel til konfiskation af motordrevne køretøjer, herunder knallerter, elcykler m.v., der anvendes i forbindelse med overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer – uden at der er behov for at påvise, at det er påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, eller særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor. Bevistemålet i forhold til konfiskation fra gerningspersonen, der er ejer af køretøjet, bør som udgangspunkt alene være, om køretøjet er anvendt til den grove overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Justitsministeriet finder, at ordningen i et vist omfang kan baseres på reglerne om konfiskation i færdselslovens § 133 a.

Justitsministeriet finder, at initiativet om tredjemandskonfiskation kan gennemføres ved, at der indføres en særskilt hjemmel til, at der kan ske konfiskation fra tredjemand, hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende.

Justitsministeriet finder, at kravet om, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, navnlig bør kunne anses for opfyldt, hvis ejeren har modtaget en forudgående underretning herom. Dette forventes alt andet lige at indebære, at der i praksis kun i helt særlige tilfælde vil være grundlag for tredjemandskonfiskation. Underretningsordningen vil endvidere forudsætte en it-understøttelse hos politiet, der ikke nødvendigvis kan være på plads inden lovens ikrafttræden.

2.3.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der indføres en særskilt konfiskationshjemmel i et nyt § 3 c, stk. 1, i lov om euforiserende stoffer. Efter den foreslåede bestemmelse kan der ske konfiskation af et køretøj, der er anvendt ved en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf. Bestemmelsen vil også finde anvendelse, hvis ejeren har medvirket til overtrædelsen.

Der lægges op til en lettere adgang til at konfiskere motordrevne køretøjer end efter straffelovens § 75, stk. 2, hvor efter det kræves, at konfiskation anses for påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, eller særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor.

Ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer forstås efter den foreslåede ordning navnlig de betydeligt skærpente tilfælde, der er nævnt § 3, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer, herunder de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4 (lovforslagets § 1, nr. 5). Det vil sige gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof, jf. § 3, stk. 2, nr. 1, eller salg eller vederlagsfri overdragelse på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler samt andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager, jf. § 3, stk. 2, nr. 2. Det samme vil efter de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4, gælde for salg via sociale medier eller i detailbutikker.

Det vil endvidere bero på en proportionalitetsvurdering, om der kan ske konfiskation af køretøjet på baggrund af sagens samlede omstændigheder. I vurderingen vil bl.a. køretøjets værdi og strafniveaue for overtrædelsen, samt hvordan køretøjet blev anvendt til overtrædelsen, kunne indgå. Der vil også kunne lægges vægt på, at overtrædelsen har en organiseret karakter, herunder hvor det euforiserende stof leveres efter at være bestilt på f.eks. et socialt medie. Det vil endvidere skulle tillægges vægt, hvis der er ganske særlige familiemæssige eller sociale forhold, der vil bevirke, at konfiskation i det konkrete tilfælde vil have uforholdsmæssigt indgribende betydning for den pågældende.

Er der tale om et køretøj af mindre værdi (f.eks. en knallert, en cykel med motor eller et motoriseret løbehjul) forudsættes det, at der som udgangspunkt sker konfiskation af køretøjet, hvis den pågældende ejer af køretøjet har anvendt det

ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Der lægges med det foreslåede § 3 c, stk. 2, op til, at konfiskation af et køretøj, der er ejet af en person, som har anvendt køretøjet ved en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, skal ske, når forholdet er omfattet af straffelovens § 191, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod. Det gælder også i tilfælde, hvor ejeren har medvirket til overtrædelsen af straffelovens § 191. Det gælder endvidere uanset køretøjets værdi, herunder hvor der er tale om et køretøj af høj værdi.

Konfiskation forudsættes således eksempelvis som udgangspunkt at skulle ske, hvis forholdet, hvor køretøjet blev anvendt, vedrørte 25 gram kokain eller mere, idet en sådan overtrædelse vil være omfattet af straffelovens § 191, stk. 1. For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår et forhold er omfattet af straffelovens § 191, henvises der til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkninger hertil. Det vil ikke være et krav, at den mængde euforiserende stof, som indebærer, at forholdet er omfattet af straffelovens § 191, er fundet på selve køretøjet. Det vil være tilstrækkeligt, at køretøjet er anvendt ved en sådan overtrædelse.

Det bemærkes, at der vil kunne ske konfiskation af køretøjer, der er ejet af den person, som har anvendt køretøjet ved en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, selv om forholdet ikke er omfattet af straffelovens § 191, efter det foreslåede § 3 c, stk. 1, jf. nærmere herom ovenfor.

Konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 2, skal som nævnt ikke ske, hvis særlige grunde undtagelsesvis taler herimod. Dette vil navnlig kunne være tilfældet, hvor eksempelvis ganske særlige familiemæssige eller sociale forhold vil bevirke, at konfiskation i det konkrete tilfælde vil have uforholdsmæssigt indgribende betydning for den pågældende.

Herudover lægges der med det foreslåede § 3 c, stk. 3, op til, at det skal være muligt at konfiskere et køretøj, hvor gerningspersonen ikke ejer køretøjet selv – eksempelvis fordi det er leaset eller lånt – hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende.

Tredjemandskonfiskation vil efter den foreslåede ordning f.eks. kunne ske, hvor køretøjet tidligere er blevet anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og ejeren forud for denne overtrædelse er blevet underrettet af politiet om, at en person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvor ejerens køretøj er blevet anvendt, og den senere overtrædelse har en tilstrækkelig sammenhæng med det forhold, som ejeren blev underrettet om.

Der henvises nærmere til den foreslåede § 3 c i lov om euforiserende stoffer, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

2.4. Styrkede muligheder for at rettighedsfrakende ved salg af euforiserende stoffer fra en butik

2.4.1. Gældende ret

Det fremgår af straffelovens § 78, stk. 2, at den, der er dømt for strafbart forhold, kan udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Straffelovens § 79, stk. 1, fastsætter, at den, som udøver en af de i § 78, stk. 2, omhandlede virksomheder, ved dom for strafbart forhold kan frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Det samme gælder, når særlige omstændigheder taler derfor, ved udøvelse af anden virksomhed, det vil sige virksomhed, der ikke kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, jf. § 79, stk. 2, 1. pkt.

Anvendelsen af straffelovens § 78, stk. 2, og § 79, stk. 1 og 2, forudsætter, at den pågældende er dømt for et strafbart forhold, der begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Der skal således foretages en konkret vurdering af, om der på baggrund af navnlig forholdets grovhed og nærmere karakter, antallet af eventuelle gentagelsestilfælde og gerningspersonens personlige forhold konkret er grund til at antage en risiko for misbrug af stillingen. Det er ikke en betingelse, at det strafbare forhold er begået under arbejdet, men det vil ofte være tilfældet.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., at frakendelse sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Det følger af straffelovens § 78, stk. 3, 1. pkt., at spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af en i § 78, stk. 2, omhandlet virksomhed, af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed skal indbringes for retten. Af straffelovens § 78, stk. 3, 2. pkt., følger, at straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 3. pkt., følger, at afgørelsen træffes ved kendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 4. pkt., følger, at såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb. Af straffelovens § 78, stk. 3, 5. pkt., følger, at autorisation eller godkendelse også inden udløbet af denne frist kan meddeles af vedkommende myndighed.

Det følger af straffelovens § 79, stk. 3, 2. pkt., at når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at

indbringelse for retten sker, inden den i § 79, stk. 3, 1. pkt., nævnte 5 års frist er forløbet.

Straffelovens § 79, stk. 4, 1. pkt., fastsætter, at retten under behandlingen af de i § 79, stk. 1 og 2, nævnte sager ved kendelse kan udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan ved dommen i sagen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning, jf. § 79, stk. 4, 2. pkt. En sådan frakendelse allerede inden, sagen er afgjort, anvendes dog meget restriktivt og sigter således til grovere og mere åbenbare forhold.

Udøvelse af virksomhed i strid med en rettighedsfrakendelse efter § 79 kan straffes efter straffelovens § 131. Af § 131 fremgår, at den, som offentligt eller i retsstridig hensigt udgiver sig for at have en offentlig myndighed eller offentlig bemyndigelse til en virksomhed, eller som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, til hvilken en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt, straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser

Det fremgår af udspillet »Ungdom uden opioider«, at regeringen foreslår at udvide adgangen til ved dom at frakende ejeren af en butik, herunder kiosker, retten til at drive den pågældende virksomhed, hvis vedkommende sælger euforiserende stoffer. I tillæg hertil udvides muligheden for at frakende ansatte i butikker, der sælger euforiserende stoffer, retten til at arbejde inden for den pågældende virksomhed. Det fremgår af udspillet, at en rettighedsfrakendelse vil skulle gælde for en periode på 1-5 år eller indtil videre.

Justitsministeriet finder, at initiativet mest hensigtsmæssigt kan gennemføres ved at indføre en hjemmel i lov om euforiserende stoffer til, at personer med tilknytning til detailbutikker (en indehaver eller en forvalter og ansatte) kan frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde i detailbutikker, hvis de overtræder lovgivningen om euforiserende stoffer som led i deres tilknytning til butikken ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer.

Der bør efter Justitsministeriets opfattelse som udgangspunkt ske rettighedsfrakendelse, hvis en person med tilknytning til en detailbutik som led i sin tilknytning til detailbutikken sælger eller i øvrigt videreoverdrager euforiserende stoffer.

Justitsministeriet finder desuden, at der på samme måde som straffelovens § 79, stk. 4, bør være mulighed for, at der kan ske midlertidig rettighedsfrakendelse, indtil sagen er endeligt afgjort.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i lov om euforiserende stoffer indføres et nyt § 3 d, stk. 1, hvorefter den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik og som led heri overtræder denne lov eller regler udstedt i medfør heraf ved

salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, ved dom kan frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde med detailsalg fra butikker.

Der vil være tale om en videre adgang til rettighedsfrakendelse end efter straffelovens § 79, hvorefter det kræves, at det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt skal ske rettighedsfrakendelse, hvis den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik, som led i sin tilknytning til detailbutikken sælger eller i øvrigt videreoverdrager euforiserende stoffer. Det samme forudsættes, hvis den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik, som led i sin tilknytning til detailbutikken besidder euforiserende stoffer med henblik på salg eller anden videreoverdragelse. Dette forudsættes også at være tilfældet, hvis der er tale om førstegangstilfælde af salg eller anden videreoverdragelse.

Rettighedsfrakendelse efter den foreslåede ordning vil skulle gælde for en periode på 1-5 år eller indtil videre, jf. straffelovens § 79, stk. 3.

Hvis den pågældende vedbliver med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er blevet frakendt, vil der kunne straffes efter straffelovens § 131.

Det foreslås, at der kan ske midlertidig rettighedsfrakendelse, indtil sagen er endeligt afgjort. Det forudsættes, at der som udgangspunkt sker midlertidig rettighedsfrakendelse, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende som led i detailvirksomhed har solgt eller i øvrigt videreoverdraget euforiserende stoffer, eller at der besiddes euforiserende stoffer i detailbutikken med henblik på salg eller anden videreoverdragelse.

Der henvises nærmere til de foreslåede § 3 d, stk. 1 og 3, i lov om euforiserende stoffer, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

2.5. Opholdsforbud til personer, der rettighedsfrakendes ved salg af euforiserende stoffer fra butik

2.5.1. Gældende ret

Straffeloven indeholder regler om opholdsforbud for visse lovovertrædelser med tilknytning til organiseret kriminalitet, jf. straffelovens § 79 a, for overtrædelse af straffelovens terrorbestemmelser, jf. straffelovens § 79 b, for visse overtrædelser begået i nattelivet efter straffelovens § 79 c og for personer, der dømmes for seksualforbrydelser, efter straffelovens § 236.

Derudover kan politiet i medfør af ordensbekendtgørelsens § 6 udstede zoneforbud.

Der findes ikke i dansk ret regler om, at personer, der rettighedsfrakendes for overtrædelse af lovgivningen om eufo-

riserende stoffer, kan meddeles opholdsforbud for at sikre efterlevelsen af rettighedsfrakendelsen.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser

Som det fremgår af udspillet »Ungdom uden opioider«, vil regeringen indføre en mulighed for at meddele den rettighedsfrakendte et opholdsforbud.

Opholdsforbuddet skal sikre en effektiv håndhævelse af rettighedsfrakendelsen, og at det i højere grad sikres, at der ikke efterfølgende kan indsættes en stråmand i virksomheden, mens den rettighedsfrakendte i praksis fortsat driver eller er ansat i detailbutikken.

Justitsministeriet finder, at initiativet bør gennemføres ved at indsætte en bestemmelse i lov om euforiserende stoffer, der gør det muligt, at personer, der rettighedsfrakendes efter den foreslåede ordning herom (se pkt. 2.4), kan pålægges et opholdsforbud.

Justitsministeriet finder desuden, at der bør være mulighed for, at domstolene ved kendelse kan give et midlertidigt opholdsforbud, indtil sagen er endeligt afgjort.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i lov om euforiserende stoffer indføres et nyt § 3 d, stk. 2, hvorefter personer, der frakendes rettigheder efter den foreslåede ordning om rettighedsfrakendelse, det vil sige frakendes retten til at udøve detailsalg fra butik og at arbejde med detailsalg fra butik, jf. pkt. 2.4, skal kunne gives et forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at frakendelsen efterleves.

Der vil navnlig kunne gives opholdsforbud i tilfælde, hvor den pågældende er tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer som led i salg eller anden videreoverdragelse fra detailbutik, eller hvor den pågældende straffes efter straffelovens § 131 for at vedblive med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt efter det foreslåede § 3 d, stk. 1.

Opholdsforbuddet efter den foreslåede ordning kan fastsættes til at have samme varighed som rettighedsfrakendelsen, hvis omstændighederne tilsiger det. Opholdsforbuddet forudsættes under alle omstændigheder kun opretholdt, så længe den pågældende er rettighedsfrakendt efter det foreslåede § 3 d, stk. 1. Opholdsforbuddet forudsættes desuden kun opretholdt, så længe der udøves detailsalg det pågældende sted.

Det foreslås, at spørgsmålet om opholdsforbuddets opretholdelse kan indbringes for retten efter samme regler som spørgsmålet om rettighedsfrakendelsens opretholdelse. Udøves der ikke længere detailsalg fra lokalerne, foreslås dog en særlig let adgang til prøvelse ved, at den, der er pålagt et opholdsforbud, kan forlange, at anklagemyndigheden ind-

bringer spørgsmålet om opholdsforbuddets opretholdelse for retten.

Det foreslås, at der kan gives et midlertidigt opholdsforbud, indtil sagen er endeligt afgjort. Dette forudsættes at kunne ske, hvis den pågældende er tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer som led i salg fra detailbutik, eller i forbindelse med en sag om overtrædelse af straffelovens § 131 ved at have vedblevet med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt efter det foreslåede § 3 d, stk. 1.

Opholdsforbuddet efter den foreslåede ordning forudsættes generelt fastsat til den pågældende detailbutiks lokaler og det omkringliggende område, der er nødvendigt for, at den rettighedsfrakendte ikke skal kunne videreføre driften af eller ansættelsen i detailbutikken.

Der lægges op til, at opholdsforbuddet f.eks. vil kunne defineres til en konkret vej eller en afgrænset del af en vej – f.eks. mellem to kryds. Opholdsforbuddet vil f.eks. også kunne defineres til det område, der ligger inden for en radius på et antal meter (f.eks. 100 meter) til den pågældende detailbutik.

Det foreslås, at politiet kan meddele konkrete tilladelser til færden eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet, f.eks. i nødvendigt omfang i forbindelse med en eventuel overdragelse af butikken.

Det foreslås, at overtrædelse af et opholdsforbud efter den foreslåede bestemmelse skal straffes med fængsel indtil 2 år.

Der henvises nærmere til de foreslåede § 3 d, stk. 2-6, i lov om euforiserende stoffer, jf. lovforslagets § 1, nr. 6, og bemærkningerne hertil.

3. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

3.1. Konfiskation af køretøjer, der anvendes til grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer

Efter artikel 1, stk. 1, i 1. tillægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) har enhver fysisk eller juridisk person ret til respekt for sin ejendom. Denne ret er dog ikke absolut. Efter artikel 1, stk. 2, kan der gøres indgreb i retten, når indgrebet er i overensstemmelse med loven, er nødvendigt i et demokratisk samfund (krav om proportionalitet) og forfølger et anerkendelsesværdigt formål.

Den foreslåede ordning i § 3 c i lov om euforiserende stoffer, jf. pkt. 2.3 ovenfor, indebærer en udvidet adgang til konfiskation af et motordrevet køretøj, hvis det er blevet anvendt til at begå en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Ordningen indebærer endvidere en adgang til at konfiskere et køretøj hvor gerningspersonen ikke ejer køretøjet selv – eksempelvis fordi det er leaset eller lånt

– hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende. Endelig indebærer ordningen, at der skal ske konfiskation af et motordrevet køretøj, hvis ejeren af dette har gjort sig skyldig i en overtrædelse, som er omfattet af straffelovens § 191, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod.

Den foreslåede adgang til konfiskation svarer grundlæggende til den ordning, der gælder for vanvidskørsel efter færdselslovens § 133 a, der blev indført ved lov nr. 534 af 27. marts 2021 om ændring af færdselsloven (Skærpet indsats mod vanvidskørsel), idet den foreslåede ordning med tredjemandskonfiskation dog kræver, at tredjemand vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Om vurderingen af denne ordning i forhold til EMRK og praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kan der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 127 som fremsat, side 26-27.

Den foreslåede ordning i lov om euforiserende stoffer har til formål at bekæmpe en grov form for narkotikakriminalitet. Forslaget vil således varetage hensynene til bekæmpelse af kriminalitet og den offentlige sundhed.

Justitsministeriet vurderer, at forslaget ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn. Ministeriet har i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at konfiskation vil bero på en proportionalitetsvurdering af sagens samlede omstændigheder. Ministeriet har endvidere lagt vægt på, at tredjemandskonfiskation efter den foreslåede ordning vil forudsætte, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og dette ikke i øvrigt må anses for uforholdsmæssigt indgribende. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis ejeren tidligere er blevet oplyst om, at køretøjet blev anvendt til sådanne formål.

Desuden har ministeriet lagt vægt på, at ejeren af køretøjet har ret til en beskikket forsvarer under sagen, der kan varetage ejerens interesser i forhold til spørgsmålet om konfiskation. Hertil kommer, at ejeren efter de almindelige formueretlige regler kan rette et særskilt erstatningskrav mod føreren af køretøjet med henblik på at få dækket det tab, ejeren har lidt som følge af konfiskationen.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af artikel 1 i 1. tillægsprotokol til EMRK.

3.2. Opholdsforbud til personer, der rettighedsfrakendes ved salg af euforiserende stoffer fra butik

Efter artikel 2, stk. 1, i 4. tillægsprotokol til EMRK skal enhver, der lovligt befinder sig på en stats område, have ret til inden for dette område at færdes frit og til frit at vælge sit opholdssted. Denne ret er dog ikke absolut. Efter artikel 2,

stk. 3, kan der gøres indgreb i retten, når indgrebet er i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund (krav om proportionalitet) af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at opretholde den offentlige orden, for at forebygge forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Den foreslåede ordning i § 3 d i lov om euforiserende stoffer, jf. pkt. 2.5 ovenfor, indebærer, at personer, der rettighedsfrakendes ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer fra butik, det vil sige frakendes retten til at udøve detailsalg fra butik og til at arbejde med detailsalg fra butikker, kan meddeles et forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at rettighedsfrakendelsen efterleves. Opholdsforbuddet udgør dermed et indgreb i den pågældendes ret til bevægelses- og opholdsfrihed.

Som det fremgår af pkt. 2.5.2 ovenfor, har ordningen til formål at sikre en effektiv håndhævelse af rettighedsfrakendelsen, og at det i højere grad sikres, at der ikke efterfølgende kan indsættes en stråmand i virksomheden, mens den rettighedsfrakendte i praksis fortsat driver eller er ansat i detailbutikken. Forslaget vil således varetage hensynene til opretholdelse af den offentlige orden, forebyggelse af forbrydelse og beskyttelse af sundheden.

Justitsministeriet vurderer, at forslaget ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn. Ministeriet har i den forbindelse navnlig lagt vægt på, at opholdsforbuddet, herunder den tidsmæssige og geografiske udstrækning af forbuddet, idømmes af domstolene på baggrund af en konkret vurdering, og at forbuddet idømmes som en foranstaltning, der skal sikre effektiv håndhævelse af en rettighedsfrakendelse, der sker som led i en straffedom for grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer. I sager om midlertidige forbud idømmes forbuddet tillige af domstolene på baggrund af en konkret vurdering. Der gør sig i sådanne sager om salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer tungtvejende hensyn gældende til at begrænse salget af farlige stoffer. Der er herved lagt vægt på, at der er en sammenhæng mellem forbuddets geografiske udstrækning og det eller de steder, hvor der er foregået salg af farlige stoffer eller er risiko for salg af farlige stoffer. Opholdsforbuddet må af samme årsag anses for egnet til at varetage hensynene bag forbuddet, da den pågældende fjernes fra områderne.

Justitsministeriet har desuden tillagt det vægt, at politiet kan meddele konkrete tilladelser til færdens eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet, og at tilladelsesordningen forudsættes administreret således, at der træffes afgørelse om at meddele tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK, kræver dette, når det vil være nødvendigt, for at den dømte kan opfylde visse lovbestemte pligter, eller f.eks. ved en eventuel overdragelse af butikken, såsom i for-

bindelse med en købers besigtigelse heraf. Der er også lagt vægt på, at den pågældende kan forlange nødvendigheden af forbuddets fortsatte opretholdelse indbragt for retten.

Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af artikel 2 i 4. tillægsprotokol til EMRK.

4. Forholdet til databeskyttelsesreglerne

I medfør af den foreslåede bestemmelse i § 3 c, stk. 4, kan politiet videregive oplysninger til ejeren af et motordrevet køretøj om, at en anden person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, hvor køretøjet er blevet anvendt.

Politiet vil i medfør af bestemmelsen kunne videregive ikke-følsomme personoplysninger, herunder navn, adresse og oplysninger om sigtelser vedrørende grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Det er vurderingen, at behandlingen af ikke-følsomme personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse kan ske i medfør af retshåndhævelseslovens § 9, idet behandlingen vurderes nødvendig for at forebygge og retsforfølge grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvortil der anvendes køretøjer ejet af tredjemand. Det skyldes, at tredjemandskonfiskation efter den foreslåede ordning navnlig vil kunne ske, hvor ejeren af bilen har modtaget forudgående underretning om, at køretøjet er blevet anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Justitsministeriet forudsætter, at de øvrige bestemmelser i retshåndhævelsesloven, herunder de grundlæggende principper i lovens § 4, også iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af den foreslåede ordning.

Det er Justitsministeriets vurdering, at ejerens, hvis denne er en fysisk person, behandling af personoplysninger efter den foreslåede bestemmelse som udgangspunkt vil være at anse som en behandling, der foretages af en fysisk person som led i rent personlige aktiviteter, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Ejerens behandling af personoplysninger vil dermed som udgangspunkt falde uden for databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens anvendelsesområde.

Ejeren kan dog efter Justitsministeriets opfattelse behandle personoplysningerne på en sådan måde, at behandlingen uanset udgangspunktet ikke kan karakteriseres som en rent personlig aktivitet i databeskyttelsesforordningens forstand. Dette vil betyde, at behandlingen i så fald skal ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, og at ejeren vil være dataansvarlig for behandlingen. Det må eksempelvis antages ikke at være en rent personlig aktivitet, at ejeren offentliggør de pågældende oplysninger på internettet, hvorved oplysningerne bliver tilgængelige for et ubestemt antal personer. En offentliggø-

relse, som ikke tjener et sagligt formål, vil efter Justitsministeriets opfattelse kunne udgøre en overtrædelse af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Hvis ejeren er en juridisk person, f.eks. et leasingselskab, vil behandlingen være omfattet af databeskyttelsesforordningens og databeskyttelseslovens anvendelsesområde, og behandlingen vil derfor skulle foregå i overensstemmelse med disse regler.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at ville have økonomiske konsekvenser for staten.

Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for politiet på ca. 1,5 mio. kr. i 2025 og ca. 2,9 mio. kr. årligt i 2026 og frem, for anklagemyndigheden på ca. 0,6 mio. kr. i 2025 og ca. 1,2 mio. kr. årligt i 2026 og frem, for domstolene på ca. 0,4 mio. kr. i 2025 og ca. 0,8 mio. kr. årligt i 2026 og frem samt for kriminalforsorgen på mellem ca. 20,2-38 mio. kr. i 2025 og mellem ca. 40,3-75,9 mio. kr. årligt i 2026 og frem.

Merudgifterne er bl.a. relateret til en forventning om, at der vil blive idømt flere og længere fængselsstraffe for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191.

Udgifterne kan derudover henføres til forslaget om en udvidelse af adgangen til konfiskation af køretøjer anvendt ved grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer. Udgifterne til konfiskation kan primært henføres til politiets merudgifter forbundet med selve beslaglæggelsen, den fysiske opbevaring af køretøjerne frem mod domstolsbehandling af konfiskationsspørgsmålet samt den efterfølgende bortauktionering af køretøjerne. Derudover er der merudgifter til anklagemyndigheden og domstolene i de tilfælde, hvor der vil skulle ske en domstolsprøvelse af beslaglæggelsen.

Der lægges op til, at udgifterne til kriminalforsorgen håndteres som led i strafreformen. Udgifterne til politiet og anklagemyndigheden i 2025 afholdes inden for de eksisterende økonomiske rammer, mens udgifter fra 2026 og frem håndteres som led i kommende flerårsaftaler, herunder ved råderrums-, kryds- eller egenfinansiering eller en kombination heraf. Udgifterne til domstolene håndteres indenfor eksisterende økonomiske rammer.

Principperne om digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke relevante for lovforslaget.

Lovforslagets § 3 c, stk. 3-4, og § 3 d, stk. 2, kræver tilpasninger i politiets systemer med henblik på at sikre den it-mæssige understøttelse af politiets håndhævelse af bestemmelserne. Omfanget af de nødvendige systemmæssige tilpasninger forudsætter en nærmere afdækning. Det kan ikke udelukkes, at de nødvendige systemmæssige tilpasninger ikke vil være på plads inden lovens ikrafttræden 1. juli 2025.

Lovforslaget vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for regioner og kommuner af betydning.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Den med lovforslaget foreslåede adgang til at konfiskere køretøjer anvendt ved grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer vil kunne medføre øgede udgifter for leasing- og udlejningsselskaber samt delebilsbranchen.

Et økonomisk tab som følge af konfiskation af leasede eller udlejede køretøjer vil dog efterfølgende kunne gøres gældende mod den pågældende fører/leasingtager, således at selskaberne herved vil kunne kompenseres for det tab, som konfiskationen medfører. Det bemærkes også, at tredjemandskonfiskation efter den foreslåede ordning forudsætter, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Dette forudsættes navnlig at være tilfældet, hvis ejeren har modtaget en forudgående underretning herom. Ejeren vil således have haft mulighed for at reagere og indrette sig efter dette, herunder kunne opsigte en eventuel aftale med føreren om brug af køretøjet.

Det vurderes endvidere, at antallet af tilfælde, hvor konfiskation bliver aktuelt, vil være begrænset i forhold til det samlede antal af leasede og udlejede køretøjer.

Lovforslaget har ikke i øvrigt økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. februar 2025 til den 10. marts 2025 (28 dage) været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut og Retsmedicinsk Institut), Aarhus Kommune, Aarhus Retshjælp, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Antidote Danmark, Bevismiddeltilsynet, Blå Kors Danmark, Bopam – Børn og Pårørende af Misbrugere, Brugerforeningen, Brugernes Akademi, samtlige byretter, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Center for Rusmiddelforskning, Coop Danmark A/S, Centerlederforeningen, Copenhagen Business School (Juridisk Institut), Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Bilbrancheråd, Danske Biludlejere, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Psykolog Forening, Danske Advokater, Danske Handelsbyer, Danske Regioner, Dansk Selskab for Additiv Medicin, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeplejeråd, De Anbragtes Vilkår, Den Danske Dommerforening, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Datatilsynet, Den Sociale Retshjælps Fond, De Samvirkende Købmænd, Det Kriminalpræventive Råd, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Embedslægeforeningen, Forenede Danske Motorejere (FDM), Finans og Leasing, Fagligt Selskab for Additiv Sygepleje, FAKL - Foreningen af Kommunalt Ansatte Læger, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Færøernes Landsstyre, Gadejuristen, HK-Handel, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kirkens Korshær, KFUM's Sociale Arbejde, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet og Retsmedicinsk Institut), Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen af Socialpædagoger, Landsforeningen KRIM, Landsforeningen af Væresteder (LVS), LOS – Landsorganisationen for sociale tilbud, Mellempøkeligt Samvirke, Manderådet, Udvalg for Familieret, Mændenes Hjem, Nærbutikkernes Landsforening, Odense Kommune, Politiforbundet, PårørendeNetværket Antistigma, Retspolitisk Forening, Rådet for Sikker Trafik, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark (SBH), SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Socialpædagogernes Landsforbund, SSP-samarådet, Stenbroens Jurister, Syddansk Universitet (Juridisk Institut og Retsmedicinsk Institut), TUBA Danmark, Vesterbro Retshjælp, Vestre Landsret og Østre Landsret.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget forventes at medføre merudgifter for politiet på ca. 1,5 mio. kr. i 2025

		og ca. 2,9 mio. kr. årligt i 2026 og frem, for anklagemyndigheden på ca. 0,6 mio. kr. i 2025 og ca. 1,2 mio. kr. årligt i 2026 og frem, for domstolene på ca. 0,4 mio. kr. i 2025 og ca. 0,8 mio. kr. årligt i 2026 og frem samt for kriminalforsorgen på mellem ca. 20,2-38 mio. kr. i 2025 og mellem ca. 40,3-75,9 mio. kr. årligt i 2026 og frem.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	De foreslåede regler om konfiskation vil kunne medføre øgede udgifter for leasing- og udlejningsselskaber samt for dele- og by-bilsbranchen. Et økonomisk tab som følge af konfiskation af leasede eller udlejede køretøjer vil dog efterfølgende kunne gøres gældende mod den pågældende fører, således at selskaberne herved vil kunne kompenseres for det tab, som konfiskationen medfører.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af § 3, stk. 1, 1. pkt., i lov om euforiserende stoffer, at overtrædelse af loven eller de i medfør af loven udfærdigede forskrifter straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Ved udmåling af straffen, herunder ved fastsættelse af bøder, skal der lægges vægt på skadevirkningerne af de pågældende stoffer, jf. § 3, stk. 1, 2. pkt.

Efter straffelovens § 191, stk. 1, straffes den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpene omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særlig farlig eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Der henvises om gældende ret, herunder de gældende straffniveauer, nærmere til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der i § 3, stk. 1, 2. pkt., i lov om euforiserende stoffer efter »skadevirkningerne« indsættes »og farligheden«.

Det foreslåede vil alene indebære en sproglig ændring af lovteksten, som i kombination med lovforslagets § 1, nr. 3, bl.a. har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om straffniveauerne for en række stoftyper. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til § 1, nr. 3, herunder skemaerne med angivelse af straffniveauerne. Ændringen har endvidere til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive, at straffniveauerne i skemaerne forudsættes at kunne anvendes også for stoffer, der ikke eksplicit er taget stilling til ved de nævnte straffniveauer, f.eks. ved at stoffet omregnes til et relevant referencestof, som der er lovfæstet straffniveauer for.

Hvis det således eksempelvis kan lægges til grund, at et

euforiserende stof svarer til en tredjedel af den tilsvarende mængde morfin eller kokain, som der er fastsat straffniveauer for i skemaet i bemærkningerne til § 1, nr. 3, forudsættes det, at straffniveauerne for disse referencestoffer vil kunne anvendes, f.eks. efter en omregning hertil.

Dette forudsættes også at være tilfældet, hvis straffen udmåles efter straffelovens § 191.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det fremgår af § 3, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer, at det ved straffens udmåling skal betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om 1) gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof eller 2) salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager.

Det foreslås i § 3, stk. 2, at ændre »det betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om« til »følgende betragtes som betydeligt skærpende omstændigheder:«.

Der er alene tale om en lovteknisk ændring. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer af gældende ret.

Til nr. 3

Efter § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer skal det ved straffens udmåling betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof. Det fremgår af bemærkningerne til lov om euforiserende stoffer, at ved »særlig farligt eller skadeligt stof« forstås hårde stoffer som f.eks. heroin og kokain, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, side 1010. Desuden fremgår det, at f.eks. amfetamin og ecstasy også i praksis anses som særlig farlige eller skadelige stoffer.

Efter straffelovens § 191, stk. 1, straffes den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, med fængsel indtil 10 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år.

Der henvises om gældende ret, herunder de gældende straffniveauer, nærmere til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 3, stk. 2, nr. 1, at ændre »gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof eller« til »Gentagne tilfælde af salg af et særlig skadeligt eller farligt stof.«

Der er tale om en sproglig ændring af lovteksten, som i kombination med lovforslagets § 1, nr. 1, har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer om, hvilke stoffer der anses for omfattet af bestemmelsen, og hvad straffniveauerne for disse stoffer skal være, samt at lovfæste straffniveauerne for en række øvrige hyppigt forekommende stoftyper.

Ved ændringen forudsættes det, at straffniveauet for videreoverdragelse af heroin skærpes med en tredjedel i forhold til de gældende straffniveauer. Der ændres ikke ved det gældende straffniveau for besiddelse af heroin til eget forbrug.

Efter gældende ret betegnes opioider såsom morfin, metadon, oxycodon, tramadol og fentanyl i straffesager som ulovlige lægemidler. Der er i retspraksis set eksempler på, at der har været tvivl om, hvorvidt visse af stofferne kan betragtes som særlig farlige eller skadelige stoffer, og om de skærpede strafferammer finder anvendelse på disse typer af stoffer, uanset at de i farlighed for brugeren svarer til heroin.

Med den foreslåede ændring forudsættes det, at opioider generelt (herunder f.eks. morfin, oxycodon, tramadol, fentanyl og metadon) skal være at betragte som et særlig skadeligt eller farligt stof efter § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer på samme måde som hårde stoffer som heroin, kokain, amfetamin og MDMA (ecstasy). Dette skal gælde opioider generelt og ikke kun de opioider, som eksplicit er nævnt i dette lovforslag (morfin, oxycodon, tramadol, fentanyl og metadon). Ændringen vil medføre, at gentagne tilfælde af salg af sådanne opioider skal anses som en betydelig skærpende omstændighed ved straffens udmåling. Ændringen forudsættes endvidere at indebære, at de pågældende stoffer vil være omfattet af den skærpede strafferamme i straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

Det forudsættes også, at domstolene konkret kan finde, at et stof, der ikke er eksplicit nævnt i bemærkninger til lov om euforiserende stoffer som et særlig skadeligt eller farligt stof, skal kunne anses for et særlig skadeligt eller farligt stof efter § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer. Det forudsættes f.eks. at kunne ske, hvis stoffet kan omregnes til et relevant referencestof, der eksplicit er angivet i bemærkninger til lov om euforiserende stoffer som et særlig skadeligt eller farligt stof.

Den foreslåede ændring vil derudover medføre, at der fastsættes skærpede straffniveauer for opioider, der ikke er heroin (herunder f.eks. morfin, oxycodon, tramadol, fentanyl og metadon).

Straffniveauerne fastsættes samlet for opioidpiller og er derfor uafhængige af typen eller styrken af opioidpillerne. Det vil således som udgangspunkt ikke have betydning for straffesagens afgørelse, hvilken type opioidpille der er tale om,

eller hvilken dosering/koncentration den pågældende pille har.

De foreslåede straffniveauer forudsættes derfor at kunne lægges til grund, hvis det kan konstateres, at der er tale om opioidpiller, uden at styrken af pillerne skal være et bevisstema. Dette er i overensstemmelse med praksis, hvorefter renheden af f.eks. heroin og kokain som udgangspunkt heller ikke tillægges betydning ved straffastsættelsen. Hvis konkrete omstændigheder i en sag imidlertid tilsiger, at der er tale om særligt stærke opioidpiller, vil der ved strafudmålingen kunne lægges vægt på dette i skærpende retning.

Er der tale om præparater indeholdende opioider, der ikke er i pilleform (f.eks. næsespray eller plastre), vil de nye, skærpede straffniveauer kunne anvendes f.eks. ved omregning af de pågældende præparater til piller, eller ved at der i stedet lægges vægt på antallet af doser, det vil sige antallet af doser i plastre, pust i næsesprayen eller lignende. Der vil f.eks. kunne tages udgangspunkt i, hvor mange mindstedosispiller af den pågældende type opioid det pågældende opioidpræparat svarer til. Det samme vil gælde for nye typer af opioidpræparater.

Det forudsættes, at forholdet i tilfælde, hvor der vil være tale om en straf på mere end 6 måneders fængsel for ulovligt videresalg af opioider, der ikke er heroin, vil blive henført under straffelovens § 191, der har en strafferamme på op til 10 eller 16 års fængsel. Grænsen for, hvornår et forhold vedrørende opioidpiller behandles efter straffelovens § 191, forudsættes således som udgangspunkt efter den foreslåede ordning, jf. nedenfor, at skulle være ved videreoverdragelse af 500 opioidpiller, fremfor 3000 piller, som i dag er grænsen.

Når en person findes i ulovlig besiddelse af euforiserende stoffer – eksempelvis opioider – vil det som hidtil skulle overvejes, om der er tale om besiddelse af stoffet til eget forbrug eller besiddelse af stoffet med henblik på videreoverdragelse, herunder videresalg, idet afgrænsningen bl.a. har betydning for straffniveaue.

Der lægges med lovforslaget endvidere op til at ændre afgrænsningen af, hvornår opioidpiller som udgangspunkt anses for besiddet med henblik på videreoverdragelse, så den

vejledende grænse for øvrige opioidpiller bliver den samme som for morfintabletter.

Det bemærkes dog, at visse stofbrugere vil have oparbejdet en større tolerance over for de pågældende stoffer, og at det således må antages, at også større mængder, end hvad der sædvanligvis vil kunne betragtes som bestemt til eget forbrug, af den årsag efter en konkret vurdering vil kunne anses som værende til eget forbrug for denne målgruppe. Det bemærkes også, at § 3, stk. 4, og § 3 b, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer indeholder regler, der har til formål at tage særligt hensyn til udsatte personer med stærk afhængighed af hårde euforiserende stoffer. Disse regler medfører, at målgruppen får tiltalefrafald eller straffritagelse i stedet for bøde eller fængsel, når de besidder euforiserende stoffer til eget forbrug, og betingelserne i øvrigt er opfyldt. Der henvises i den forbindelse til pkt. 2.1.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Som anført i bemærkningerne til det foreslåede § 1, nr. 1, forudsættes straffniveauerne i skemaerne nedenfor at kunne anvendes også for stoffer, der ikke eksplicit er taget stilling til ved de nævnte straffniveauer, f.eks. ved at stoffet omregnes til et relevant referencestof, som der er lovfæstet straffniveauer for.

Hvis det således eksempelvis kan lægges til grund, at et euforiserende stof svarer til en tredjedel af den tilsvarende mængde morfin eller kokain, som der er fastsat straffniveauer for i skemaet nedenfor, forudsættes det, at straffniveauerne for disse referencestoffer vil kunne anvendes, f.eks. efter en omregning hertil.

Det bemærkes dog, at der med lovforslaget ikke lægges op til at ændre ved de gældende straffniveauer for stoffer, der ikke indgår i skemaet nedenfor, og som der allerede er straffniveauer for i retspraksis, jf. dog straffskærpelsen i de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4, i lov om euforiserende stoffer.

Straffen for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer forudsættes fremover udmålt i overensstemmelse med skemaet nedenfor. Det gælder også i tilfælde, hvor straffen skal fastsættes efter straffelovens § 191.

Heroin			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-0,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 0,2 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
1-2,9 gram	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3-4,9 gram	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	

5 gram og derudover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 0,4 gram)	14 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Ved én handel forstås indtil 0,2 gram.</i>
3-4 handler (ca. 0,8 gram)	20-30 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 2 gram)	40 dage-80 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 2,2 gram)	4 mdr. **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
10 gram	4-6 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	<i>Det forudsættes, at 1 kilogram heroin eller derover skal anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
25 gram	8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50 gram	10-11 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
100 gram	1 år og 4 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
200 gram	2-2½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500 gram	4-4½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1 kilogram	6½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
2 kilogram	8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
3 kilogram	9-10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

** I 2. gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,4 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,6 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 0,8 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,4 gram) med minimum 4 måneder.

Opioidpiller			
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
0-9 stk.	3000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 5 stk. anses for at være til eget forbrug.</i>
10-29 stk.	6000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
30-49 stk.	8000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
50 stk.	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
30 stk.	14 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Det forudsættes, at 50000 opioidpiller eller derover</i>

50 stk.	20 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>skal anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
100 stk.	60 dage **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
200 stk.	4-5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
500 stk.	6-7 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1000 stk.	8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
2000 stk.	10-11 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
5000 stk.	1 år og 4 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
10000 stk.	2½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
20000 stk.	4 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50000 stk.	6½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
100000 stk.	8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
150000 stk.	9-10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

** Tilsvarende progressionen for handel med små mængder heroin, forudsættes det, at i 2.gangstilfælde straffes videreoverdragelse af op til 30 piller med 30-60 dages fængsel, videreoverdragelse af fra 30-50 piller med 3 måneders fængsel og videreoverdragelse af 50 piller eller derover med minimum 4 måneders fængsel. I 3. gangstilfælde eller senere straffes videreoverdragelse med minimum 4 måneders fængsel.

Kokain og metamfetamin			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-0,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 0,2 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
1-2,9 gram	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3-4,9 gram	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
5 gram og derover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 0,4 gram)	10 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Ved én handel forstås indtil 0,2 gram.</i>
3-4 handler (ca. 0,8 gram)	14-20 dage **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 2 gram)	30-60 dage **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 2,2 gram)	3 måneder **	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	

<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
10 gram	Ca. 3-5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Som udgangspunkt anses 25 gram og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk.1, 1. pkt., mens ca. 1,3 - 1,5 kilogram anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
25 gram	Ca. 6 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50 gram	Ca. 8 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
100 gram	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
200 gram	Ca. 1½-2 år.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500 gram	Ca. 3-3 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1 kilogram	Ca. 5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
2 kilogram	Ca. 6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
3 kilogram	Ca. 7 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
5 kilogram	Ca. 8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
10 kilogram	Ca. 10 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilsfælde og med 100 pct. i 3. gangstilsfælde eller senere.

** I 2. gangstilsfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,4 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,6 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 0,8 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilsfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,4 gram) med minimum 4 måneder.

Amfetamin og ketamin			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-0,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 0,5 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
1-2,9 gram	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3-4,9 gram.	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
5 gram og derover (uanset til eget forbrug)	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 0,6 gram)	10 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	<i>Ved én handel forstås mellem 0,016 - 0,33 gram.</i>
3-4 handler (ca. 1,3 gram)	14-20 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 3,3, gram)	30-60 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 3,6 gram)	3 måneder**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			

50 gram	Ca. 4 måneder	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	<i>Som udgangspunkt anses 50 gram og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., mens ca. 2 kilogram anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
100 gram	Ca. 6-8 måneder	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
200 gram	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500 gram	Ca. 1,5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
1 kilogram	Ca. 3 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
2 kilogram	Ca. 5 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
3 kilogram	Ca. 6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
5 kilogram	Ca. 7 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	
10 kilogram	Ca. 9 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

** I 2. gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 0,6 gram) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 0,9 gram) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 1,3 gram) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 0,3 gram) med minimum 4 måneder.

MDMA (ecstasy)			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>MDMA (ecstasy) til eget forbrug:</i>			
0-3 stk.	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 1-2 stk. anses for at være til eget forbrug.</i>
4-11 stk.	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
12-19 stk.	8.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
20 stk.	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Handel med små mængder:</i>			
1-2 handler (ca. 4 stk.)	10 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
3-4 handler (ca. 8 stk.)	14-20 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
5-10 handler (ca. 20 stk.)	30-60 dage**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
11 handler (ca. 22 stk.)	3 mdr.**	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 2	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
10 gram (50 stk.)	Ca. 3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt anses 50 gram og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt., mens ca. 2 kilogram (svarende til ca. 8.000 stk.) anses for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.</i>
40-50 gram (150-200 stk.)	Ca. 4-5 mdr.	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
250 gram (1.000 stk.)	Ca. 1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	

500 gram (2.000 stk.)	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
1 kilogram (4.000 stk.)	Ca. 2-2 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.
2 kilogram (8.000 stk.)	Ca. 5-6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.
10 kilogram (40.000 stk.)	Ca. 7-8 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 2. pkt.

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

** I 2.gangstilfælde straffes 1-2 handler (ca. 4 stk.) med 30-60 dage, 3 handler (ca. 6 stk.) med 3 måneder og 4 handler eller derover (ca. 8 stk.) med minimum 4 måneder. I 3. gangstilfælde eller senere straffes 1 handel (ca. 1-2 stk.) med minimum 4 måneder.

Hash			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Besiddelse til eget forbrug:</i>			
0-9,9 gram	2.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 10 gram anses for at være til eget forbrug.</i>
10-49,9 gram	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
50-99,9 gram	5.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
100 gram	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Videreoverdragelse</i>			
50 gram	Ca. 20 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt anses ca. 10 kg og derover for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.</i>
100 gram	Ca. 30 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
500 gram	Ca. 60 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
1 kilogram	Ca. 3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3 kilogram	Ca. 4 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
4 kilogram	Ca. 5 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
5 kilogram	Ca. 6 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
10 kilogram	Ca. 10 mdr. -1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
30 kilogram	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50 kilogram	Ca. 2 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
100 kilogram	Ca. 2 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

For så vidt angår ulovlige syntetiske og semisyntetiske cannabinoider (herunder såkaldte HHC-produkter) samt cannabisholdige produkter, som eksempelvis bolsjer, olier, cremer

m.v., skal straffniveauet i videst muligt omfang følge straffniveauet for besiddelse og videreoverdragelse af hash, jf.

skemaet ovenfor, således at f.eks. 1 milliliter cannabisolie svarer til 1 gram hash.

Øvrige lægemidler			
Mængde	Strafniveau	Strafferamme	Bemærkning
<i>Øvrige lægemidler til eget forbrug:</i>			
0-49 stk.	3.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt kan indtil 10 stk. anses for at være til eget forbrug.</i>
50-99 stk.	6.000 kr.*	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
100 stk.	Fængsel	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
<i>Videreoverdragelse i øvrigt:</i>			
10-30 stk.	Ca. 7-10 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	<i>Som udgangspunkt anses 3.000/5.000 piller og derafter for omfattet af straffelovens § 191, stk. 1., 1. pkt.</i>
50-200 stk.	Ca. 10-30 dage	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
500-800 stk.	Ca. 2-3 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
1.000-2.000 stk.	Ca. 5-6 mdr.	Lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1	
3.000-5.000 stk.	Ca. 6 mdr. -1 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
10.000-20.000 stk.	Ca. 1 ½ år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
50.000-150.000 stk.	Ca. 2-3 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	
500.000 stk.	Ca. 4-6 år	Straffelovens § 191, stk. 1, 1. pkt.	

* Forhøjes med 50 pct. i 2. gangstilfælde og med 100 pct. i 3. gangstilfælde eller senere.

Det bemærkes, at ved større mængder end omtalt i skemaerne forudsættes straffen også udmålt højere. Strafniveauerne i skemaerne udgør således ikke strafmaksimum.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Det bemærkes også, at strafniveauerne forudsættes forhøjet med en tredjedel, hvis der er tale om en af de øvrige betydelig skærpene omstændigheder i § 3, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer, det vil sige § 3, stk. 2, nr. 2, og de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Tilsvarende vil strafniveauerne f.eks. skulle forhøjes, hvis forholdet er begået inden for en skærpet strafzone, jf. straffelovens §§ 81 c og 81 e.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Det følger af § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer, at det ved straffens udmåling endvidere skal betragtes som en betydelig skærpene omstændighed, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager.

Det foreslås, i § 3, stk. 2, nr. 2, 1. pkt., i lov om euforiserende stoffer at ændre »salg eller« til: »Salg eller«.

Der er alene tale om en lovteknisk ændring. Der er ikke tilsigtet indholdsmæssige ændringer af gældende ret.

Til nr. 5

Det følger af § 3, stk. 2, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer, at det ved straffens udmåling skal betragtes som en betydelig skærpene omstændighed, at der er tale om gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt

stof. Det følger videre af § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer, at det ved straffens udmåling endvidere skal betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes to nye numre i § 3, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer.

Det foreslås at indsætte en ny § 3, stk. 2, nr. 3, i lov om euforiserende stoffer, hvorved det tilføjes som en ny betydelig skærpende omstændighed ved straffens udmåling, at der er tale om salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer via sociale medier.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer via sociale medier skal straffes på samme måde som salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler, samt øvrige arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager, jf. § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer.

Med forslaget tilsigtes en skærpelse af strafudmålingen i denne type sager, således at enhver form for videreoverdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse via sociale medier som udgangspunkt fremover skal straffes med fængselsstraf. Dette gælder også i de tilfælde, hvor straffen hidtil ville have været bøde. I forhold til de tilfælde, der allerede efter gældende ret ville medføre en fængselsstraf, tilsigtes endvidere en strafskærpelse med en tredjedel i forhold til den straf, der ellers ville være blevet udmålt, hvis salget sker via sociale medier. Det betyder eksempelvis, at et forhold, der ellers ville være blevet straffet med 3 måneders fængsel, i stedet skal straffes med 4 måneders fængsel. Det bemærkes, at hvis der er tale om opioider, herunder heroin, vil den forudsatte strafskærpelse på en tredjedel skulle lægges oven i de strafskærpselser, der lægges op til for opioider, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil derfor kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om der er tale om et enkelt eller flere tilfælde af salg. Bestemmelsen vil omfatte ikke blot tilfælde af gennemførte salg, men også besiddelse med henblik på salg, jf. herved straffe-

lovens § 21. Begrebet salg omfatter i denne sammenhæng ikke alene overdragelse mod kontant betaling, men også bytte af euforiserende stoffer m.v. med varer eller tjenesteydelser.

Den forudsatte strafskærpelse vil gælde ved videreoverdragelse af alle former for ulovlige euforiserende stoffer. Strafskærpelsen vil også gælde, hvis straffen udmåles efter straffelovens § 191.

Ved »sociale medier« forstås tjenester, som bruges til at dele onlineindhold. Det kan eksempelvis være Facebook, Instagram, TikTok, X, Bluesky, LinkedIn, YouTube, Snapchat, WhatsApp, Signal, Telegram, Reddit, Discord m.v. »Sociale medier« skal forstås bredt, og opstillingen er ikke udtømmende. Der vil skulle lægges vægt på anvendelsen af den pågældende tjeneste, og efter omstændighederne vil f.eks. datingplatforme (såsom Tinder) eller markedspladser (såsom Den Blå Avis) være omfattet. Omfattet vil ikke være kontakt på f.eks. e-mailplatforme, SMS eller telefonopkald, der finder sted udenom de pågældende sociale medier.

Bestemmelsen forudsættes anvendt, hvis salget eller videreoverdragelsen har fundet sted ved kontakt på de sociale medier. Det kan være ved direkte korrespondancer i chats eller ved generelle opslag i f.eks. grupper. Det vil ikke have betydning for vurderingen, at kontakten finder sted i lukkede fora eller sker mellem bekendte, der i øvrigt kommunikerer uden for sociale medier. Det vil heller ikke skulle tillægges betydning, hvis kontakten er i »koder« eller i øvrigt forsøges camoufleret, således at det kun er personer, der kan afkode disse koder, der vil forstå betydningen heraf.

Det forudsættes endvidere omfattet af bestemmelsen, hvis det sociale medie bruges som indgang til en yderligere kontakt om salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, der skal finde sted på anden vis end på sociale medier. Hvis en efterfølgende fysisk kommunikation eller en kontakt på f.eks. e-mail, SMS eller telefonisk om salg af euforiserede stoffer er blevet indledt eller aftalt på de pågældende sociale medier – f.eks. ved deling af adresser, telefonnumre, brugeroplysninger eller e-mailadresser på sociale medier med henblik på yderligere kontakt om det pågældende salg – vil det være omfattet af bestemmelsen.

Hvis det kan bevises, at den pågældende person har anvendt sociale medier som en handelskanal for salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, og personen findes i besiddelse af en mængde euforiserende stoffer med henblik på videreoverdragelse, vil der være en formodning for, at denne yderligere mængde stof besiddes med henblik på salg eller videreoverdragelse via sociale medier.

Om videreoverdragelse eller besiddelse med henblik herpå er sket via sociale medier vil i den enkelte sag bero på rettens frie bevisbedømmelse.

Det foreslås at indsætte en ny § 3, stk. 2, nr. 4, hvorved det tilføjes som en ny betydelig skærpende omstændighed ved straffens udmåling, at der er tale om salg eller vederlagsfri

overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer i butikker, hvorfra der foregår detailsalg.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer i detailbutikker, herunder kiosker, skal straffes på samme måde som salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler, samt øvrige arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager, jf. § 3, stk. 2, nr. 2, i lov om euforiserende stoffer.

Med forslaget tilsigtes en skærpelse af strafudmålingen i denne type sager, således at enhver form for videreoverdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse i detailbutikker, herunder kiosker, som udgangspunkt fremover skal straffes med fængselsstraf. Dette gælder også i de tilfælde, hvor straffen hidtil ville have været bøde. I forhold til de tilfælde, der allerede efter gældende ret ville medføre en fængselsstraf, tilsigtes endvidere en strafskærpelse med en tredjedel i forhold til den straf, der ellers ville være blevet udmålt, hvis salget sker fra detailbutikker, herunder kiosker. Det betyder eksempelvis, at et forhold, der ellers ville være blevet straffet med 3 måneders fængsel, i stedet skal straffes med 4 måneders fængsel. Det bemærkes, at hvis der er tale om opioider, herunder heroin, vil den forudsatte strafskærpelse på en tredjedel skulle lægges oven i de strafskærpelser, der lægges op til for opioider, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne straffniveau vil derfor kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpene eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse, uanset om der er tale om et enkelt eller flere tilfælde af salg. Bestemmelsen vil omfatte ikke blot tilfælde af gennemførte salg, men også besiddelse med henblik på salg, jf. herved straffelovens § 21. Begrebet salg omfatter i denne sammenhæng ikke alene overdragelse mod kontant betaling, men også bytte af euforiserende stoffer m.v. med varer eller tjenesteydelser.

Den foreslåede strafskærpelse vil gælde ved videreoverdragelse af alle former for ulovlige euforiserende stoffer. Strafskærpelsen vil også gælde, hvis straffen udmåles efter straffelovens § 191.

Udtrykket »butikker, hvorfra der foregår detailsalg« skal som udgangspunkt forstås i overensstemmelse med definitionen i lov om detailsalg fra butikker m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 515 af 30. april 2019 med senere ændringer, således at udtrykket omfatter butikker, der udøver erhvervsmæssigt detailsalg af varer til forbrugere, jf. dog nedenfor om butikker, der foretager accessoriske detailsalg af varer.

Ved »butik« forstås ethvert udsalgssted, jf. § 1, stk. 2, i lov om detailsalg fra butikker m.v., således at udtrykket omfatter alle former for detailsalg, uanset om salget sker fra et midlertidigt eller et fast udsalgssted, og uanset om det foretages fra en butik, en bod eller en vogn, der kører rundt fra sted til sted. Også salg på markeder, udstillinger, messer m.v. er omfattet. Det samme gælder internethandel og postordresalg.

For så vidt angår definitionen af »butik« henvises der i øvrigt til Folketingstidende 2010-11 (1. samling), tillæg A, L 191 som fremsat, side 8.

Ved detailsalg forstås salg af varer direkte til forbrugere, hvorimod eksempelvis en gros-salg, det vil sige salg af varer til andre næringsdrivende til videresalg eller forarbejdning, ikke er omfattet. Butikker omfatter salgs- og udleveringssteder, herunder selvstændige boder og studepladser. Ved salg fra permanente kræmmermarkeder og lignende omfatter det derfor den enkelte bod. Lagre og håndværkeres salg fra lagre vil være omfattet af den foreslåede bestemmelse, når disse fungerer som salgs- eller udleveringssted. Definitionen omfatter detailsalg af varer. Tjenesteydelser er således ikke omfattet. Virksomheder, der vedrører f.eks. fremkaldelse af film, salg af billetter, lodsedler eller totalisatorvirksomhed, herunder tips, lotto og lignende, vil således ikke være omfattet. Sælges der herudover andre varer fra butikken, vil den derimod være omfattet af definitionen.

Definitionen svarer som nævnt som udgangspunkt til definitionen i lov om detailsalg fra butikker m.v., men skal dog forstås bredere, idet butikker, der primært sælger tjenesteydelser, også vil kunne være omfattet, hvis der foregår accessorisk salg af varer, eller butikken er indrettet med henblik på accessoriske salg af varer. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet for så vidt angår frisørsaloner.

For at det ulovlige salg eller den vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg omfattes af bestemmelsen, skal gerningspersonen have en tilknytning til detailbutikken og videreoverdragelsen eller besiddelsen med henblik herpå finde sted i selve detailbutikkens lokaler eller i umiddelbar nærhed heraf. Hvis stofferne besiddes eller gemmes uden for butikken, mens sagens omstændigheder i øvrigt afspejler, at besiddelsen skete med henblik på videreoverdragelse i detailbutikken, forudsættes det, at den betydelig skærpene omstændighed vil være til stede.

Hvis en person, der har den fornødne tilknytning til en detailbutik, det vil sige enten udøver detailsalg i butik (indehaver eller forvalter) eller er ansat i en detailbutik, i butikken findes i besiddelse af en mængde euforiserende stoffer beregnet til videreoverdragelse, og den pågældende ved politiets ransagning af den pågældendes bil eller bolig m.v. findes i besiddelse af yderligere stof, vil der – afhængigt af de konkrete omstændigheder – kunne være en formodning for, at denne yderligere mængde stof besiddes med henblik på videreoverdragelse i detailbutikken.

Om videreoverdragelse eller besiddelse med henblik herpå er sket i en butik, hvorfra der foregår detailsalg, vil i den enkelte sag bero på rettens frie bevisbedømmelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

(Til § 3 c)

Efter straffelovens § 75, stk. 2, kan der bl.a. ske konfiskation af genstande, der har været brugt eller bestemt til at bruges ved en strafbar handling, hvis det er påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser eller særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor.

Færdselslovens § 133 a indeholder herudover bestemmelser om konfiskation, der finder anvendelse for motordrevne køretøjer, hvortil der kræves kørekort.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det fremgår af det foreslåede § 3 c, stk. 1, at er der ved en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf anvendt et motordrevet køretøj, herunder en bil, en motorcykel, en knallert, en cykel med motor eller et motoriseret løbehjul, kan køretøjet konfiskeres.

Med bestemmelsen etableres der en særskilt hjemmel til, at der kan ske konfiskation af et motordrevet køretøj, der af ejeren er anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Bestemmelsen vil også finde anvendelse, hvis ejeren har medvirket til overtrædelsen.

Det vil være en betingelse for konfiskation efter den foreslåede bestemmelse, at køretøjet er ejet af den person, som har anvendt det til den pågældende kriminalitet. Er køretøjet ejet af en anden person, vil der efter omstændighederne kunne ske konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 3.

Begrebet »motordrevet køretøj« skal forstås bredere end færdselslovens § 2, nr. 14, og omfatter biler, motorcykler, knallerter, cykler med motor, motoriserede løbehjul og andre lignende transportmidler med motor.

Det er en forudsætning for konfiskation, at køretøjet har været anvendt til den pågældende kriminalitet. Det vil således ikke være alle grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, der medfører konfiskation af den dømtes køretøj. Det vil imidlertid ikke være en forudsætning for, at konfiskation kan ske, at det er nødvendigt for at forebygge yderligere lovovertrædelser.

Et køretøj vil være anvendt ved en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, bl.a. hvis gerningspersonen videreoverdrager euforiserende stoffer fra køretøjet, forestår udkørende salg af euforiserende stoffer eller opbevarer mængder af euforiserende stoffer i køretøjet med henblik

på salg. Det samme vil være tilfældet, hvis euforiserende stoffer transporteres i køretøjet, f.eks. ved indsmugling over grænsen.

Ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer forstås navnlig de betydeligt skærpente tilfælde, der er nævnt i § 3, stk. 2, i lov om euforiserende stoffer, herunder de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4 (lovforslagets § 1, nr. 5). Det vil sige gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof, jf. § 3, stk. 2, nr. 1, eller salg eller vederlagsfri overdragelse på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler, samt andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager, jf. § 3, stk. 2, nr. 2. Det samme vil efter de foreslåede § 3, stk. 2, nr. 3 og 4, gælde for salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg via sociale medier eller i detailbutikker.

Er forholdet omfattet af straffelovens § 191, vil der skulle ske konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 2, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod, jf. nærmere nedenfor.

Det vil bero på en proportionalitetsvurdering, om der kan ske konfiskation af køretøjet efter det foreslåede § 3 c, stk. 1.

I vurderingen vil bl.a. køretøjets værdi, strafniveauet for overtrædelsen, og hvordan køretøjet blev anvendt til overtrædelsen, kunne indgå. Der vil også kunne lægges vægt på, at overtrædelsen har en organiseret karakter, herunder tilfælde hvor det euforiserende stof leveres efter at være bestilt på f.eks. et socialt medie.

Vurderingen af, om køretøjet kan konfiskeres, vil skulle ske på baggrund af den konkrete overtrædelse og anvendelse af køretøjet. Der vil dog kunne tages hensyn til, om den pågældende tidligere er straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, idet en sådan omstændighed vil indgå i straffastsættelsen som en skærpente omstændighed efter straffelovens § 81, nr. 1, og efter omstændighederne som en særligt skærpente omstændighed efter § 3, stk. 1, nr. 1, i lov om euforiserende stoffer. Det vil ikke være en betingelse for konfiskation, at eventuelle relevante tidligere domme også vedrørte overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvortil der blev anvendt et motordrevet køretøj.

Har køretøjet en meget høj værdi, vil der som udgangspunkt skulle være tale om en grovere overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvis der skal kunne ske konfiskation af køretøjet, end hvis køretøjet har en lavere værdi, som eksempelvis et løbehjul. Det forhold, at køretøjer i almindelighed har en høj værdi, vil dog ikke i sig selv være til hinder for, at der kan ske konfiskation.

Er der tale om et køretøj af mindre værdi (f.eks. en knallert, en cykel med motor eller et motoriseret løbehjul) forudsættes det, at der sker konfiskation af køretøjet, hvis den

pågældende ejer af køretøjet har anvendt det ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Det vil endvidere skulle tillægges vægt, hvis der er ganske særlige familiemæssige eller sociale forhold, der vil bevirke, at konfiskation i det konkrete tilfælde vil have uforholdsmæssigt indgribende betydning for den pågældende. Eksempelvis vil konfiskation af en specialindrettet handicapbil eller et køretøj, som anvendes til transport af f.eks. ejerens barn, der har et handicap eller lider af behandlingskrævende sygdom, og hvor det pågældende køretøj udgør eneste transportmulighed, efter omstændighederne kunne være uforholdsmæssigt indgribende.

Det foreslås i § 3 c, stk. 2, at konfiskation skal ske, hvis ejeren af et motordrevet køretøj har gjort sig skyldig i en overtrædelse som nævnt i stk. 1, der er omfattet af straffelovens § 191, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod.

Konfiskation af et køretøj, der er ejet af den person, som har anvendt det ved en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, vil således skulle ske, når forholdet er omfattet af straffelovens § 191, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod. Det gælder også i tilfælde, hvor ejeren har medvirket til overtrædelser af straffelovens § 191. Det gælder endvidere uanset køretøjets værdi, herunder hvor der er tale om et køretøj af høj værdi.

Konfiskation forudsættes således som udgangspunkt eksempelvis at skulle ske, hvis forholdet, hvor køretøjet blev anvendt, vedrørte 25 gram kokain eller mere, idet en sådan overtrædelse vil være omfattet af straffelovens § 191, stk. 1. For så vidt angår spørgsmålet om, hvornår et forhold er omfattet af straffelovens § 191, henvises der til lovforslagets § 1, nr. 3, og bemærkninger hertil. Det vil ikke være et krav, at den mængde euforiserende stof, som indebærer, at forholdet er omfattet af straffelovens § 191, er fundet på selve køretøjet. Det vil være tilstrækkeligt, at køretøjet er anvendt ved en sådan overtrædelse.

Konfiskation vil som nævnt ikke skulle ske, hvis særlige grunde undtagelsesvis taler herimod. Dette vil navnlig kunne være tilfældet, hvor eksempelvis ganske særlige familiemæssige eller sociale forhold vil bevirke, at konfiskation i det konkrete tilfælde vil have uforholdsmæssigt indgribende betydning for den pågældende.

Undtagelsen vil skulle fortolkes på samme måde som færdselslovens § 133 a, stk. 12. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til Østre Landsrets dom af 20. december 2012 i sag nr. S-2506-12, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2013, side 978, hvor landsretten fandt, at der på baggrund af en samlet vurdering af sagens omstændigheder, herunder særligt tiltaltes sociale og familiemæssige forhold, forelå sådanne særlige grunde, som talte for undtagelsesvis at fravige reglen om konfiskation af tiltaltes køretøj. Tiltalte var bosat i en overbehaftet andelsbolig i en afsidesliggende by og var afhængig af køretøjet for at kunne passe sin uddannelse

samt hente sine tre særligt plejekrævende børn, der alle blev passet i daginstitution.

Det bemærkes, at der vil kunne ske konfiskation af køretøjer, der er ejet af den person, som har anvendt køretøjet ved en overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, selv om forholdet ikke er omfattet af straffelovens § 191, efter det foreslåede § 3 c, stk. 1, jf. nærmere herom ovenfor.

Det fremgår af det foreslåede § 3 c, stk. 3, at hvis køretøjet er anvendt af en anden person end dets ejer, kan konfiskation ske, hvis ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende.

Ejeren vil navnlig kunne anses for at vide eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvis politiet forud for denne overtrædelse har underrettet ejeren om, at en person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, hvor ejerens køretøj er blevet anvendt, og den senere overtrædelse har en tilstrækkelig sammenhæng med det forhold, som ejeren blev underrettet om.

Der vil ved vurderingen af overtrædelsernes sammenhæng skulle lægges vægt på, om overtrædelserne er begået af den samme person eller personer med tilknytning til hinanden, herunder medlemmer af samme gruppering, familie eller lignende.

Den nødvendige sammenhæng mellem overtrædelserne vil efter omstændighederne også kunne være til stede, selv om der er tale om forskellige køretøjer, hvis ejeren lånte eller leasede et køretøj til føreren, selv om ejeren forinden var blevet underrettet om, at føreren havde anvendt ejerens andet køretøj ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Tredjemandskonfiskation efter den foreslåede bestemmelse vil som udgangspunkt forudsætte, at ejeren forinden er blevet underrettet om, at ejerens køretøj er blevet anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer. Ejeren vil således som udgangspunkt have mulighed for at reagere og indrette sig efter dette, herunder kunne opsiges en eventuel aftale med føreren om brug af køretøjet.

Uden for tilfælde, hvor der er foretaget en underretning, vil der dog også efter omstændighederne kunne ske tredjemandskonfiskation, hvis det kan bevises, at ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, og dette ikke i øvrigt må anses for uforholdsmæssigt indgribende.

En sådan viden vil f.eks. kunne lægges til grund, hvis ejeren var et nærtstående familiemedlem, der var bekendt med, at føreren begik grove overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer.

I øvrigt forudsættes retspraksis om tredjemandskonfiskation efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, at finde anvendelse på den foreslåede ordning, i det omfang ordningen i øvrigt svarer til ordningen efter færdselslovens § 133 a, stk. 2.

Det bemærkes, at hvor ejeren har fået en forudgående underretning, forudsættes det, at konfiskation som det helt klare udgangspunkt ikke kan anses som uforholdsmæssigt indgribende, idet ejeren har haft mulighed for at indrette sig herefter.

Konfiskation vil dog i alle tilfælde være uforholdsmæssigt indgribende for ejeren, hvis det kan dokumenteres, at det anvendte køretøj på gemningstidspunktet var stjålet.

Det bemærkes, at i det omfang ejeren af køretøjet har medvirket til den grove overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, vil køretøjet kunne konfiskeres direkte fra ejeren i medfør af de foreslåede § 3 c, stk. 1 og 2.

Efter det foreslåede § 3 c, stk. 4, kan politiet videregive oplysninger til ejeren af et motordrevet køretøj om, at en anden person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, hvor køretøjet er blevet anvendt.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at politiet får hjemmel til at videregive oplysninger til ejeren af et motordrevet køretøj om, at en anden person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, hvor køretøjet er blevet anvendt.

Den foreslåede bestemmelse forudsættes anvendt til at videregive oplysninger om sigtelser til tredjemand.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det foreslåede § 3 c, stk. 3, om muligheden for tredjemandskonfiskation, hvor det er forudsat, at tredjemandskonfiskation navnlig vil kunne ske, hvis ejeren forudgående er blevet underrettet om, at køretøjet er blevet anvendt ved en grov overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer.

Efter det foreslåede § 3 c, stk. 5, skal retten i sager om konfiskation efter stk. 3 efter begæring beskikke køretøjets ejer en offentlig forsvarer. Forsvareren skal bistå ejeren i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og hvorvidt konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende. Køretøjets ejer skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.

Henset til, at konfiskationssagen behandles efter strafferetsplejens almindelige regler, jf. retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 3, har den beskikkede forsvarer som udgangspunkt samme rettigheder og forpligtelser, når denne repræsenterer køretøjets ejer, som tiltaltes forsvarer har ifølge retsplejelovens kapitel 66 om sigtede og dennes forsvarer.

Ejerens beskikkede forsvarers rettigheder og forpligtelser er imidlertid begrænset til alene at finde anvendelse i forhold

til spørgsmålet om konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 3, i lov om euforiserende stoffer. Det gælder, både når spørgsmålet om konfiskation behandles som en selvstændig sag i strafferetsplejens former, og når spørgsmålet om konfiskation behandles som led i straffesagen mod føreren.

Dette indebærer f.eks., at ejerens beskikkede forsvarer alene er forpligtet til at være til stede under hovedforhandlingen, når spørgsmålet om konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 3, behandles, jf. retsplejelovens § 852, stk. 1. Hvis køretøjets ejers forsvarer udebliver fra hovedforhandlingen, når spørgsmålet om konfiskation skal behandles, må retten udsætte behandlingen af spørgsmålet om konfiskation. Den beskikkede forsvarers tilstedeværelse er således ikke påkrævet for så vidt angår behandling af spørgsmål, som ikke vedrører konfiskation. Dette omfatter også behandling af spørgsmålet om skyld i det strafferetlige forhold, der har givet anledning til konfiskationen. Udsættelsen af behandlingen af spørgsmålet om konfiskation har derfor ikke betydning for den videre behandling af straffesagen mod føreren.

Ejerens beskikkede forsvarer skal have adgang til straffesagens materiale for at kunne varetage sin klients interesser. Eftersom forsvareren alene skal varetage sin klients interesser vedrørende spørgsmålet om konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 3, vil den beskikkede forsvarer alene have ret til at gøre sig bekendt med det materiale, der konkret vedrører spørgsmålet om konfiskation efter det foreslåede § 3 c, stk. 3, jf. retsplejelovens § 729 a, stk. 2 og 3. Det bemærkes endvidere, at retsplejelovens § 729 c efter omstændighederne vil kunne finde anvendelse.

Materiale vedrørende spørgsmålet om konfiskation kan f.eks. være dokumentation for ejer/bruger-forhold vedrørende det motordrevne køretøj, dokumentation for indgåelse af en leasingkontrakt eller relevante uddrag fra udskrift af afhøring af tiltalte.

Forsvareren har i medfør af retsplejelovens § 863 endvidere ret til at stille spørgsmål til føreren, som er relevante for vurderingen af, om konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende for ejeren.

Afgrænsningen af den beskikkede forsvarers rettigheder og forpligtelser har til formål at varetage et hensyn til straffesagens fremme og er derfor i sagens natur alene relevant i de situationer, hvor spørgsmålet om konfiskation behandles som led i straffesagen mod føreren.

Det foreslås i § 3 c, stk. 6, at straffelovens regler om konfiskation finder tilsvarende anvendelse.

Den foreslåede § 3 c supplerer straffelovens regler om genstandskonfiskation. Med det foreslåede § 3 c, stk. 6, præciseres det, at straffelovens bestemmelser om konfiskation i øvrigt finder anvendelse. Dette indebærer bl.a., at straffelovens regler om værdikonfiskation, om konfiskationens subjekt og om konfiskationens retsvirkning med hensyn til særligt sikrede rettigheder gælder ved konfiskation efter den foreslåede § 3 c.

Værdikonfiskation tænkes kun anvendt i ganske særlige tilfælde, f.eks. hvor en person sælger køretøjet, før sagen kommer for retten. I dette tilfælde vil der efter omstændighederne kunne ske konfiskation af motorkøretøjets værdi, hvis det må befrygtes, at den pågældende vil anvende salgssummen til køb af et motordrevet køretøj.

Det bemærkes, at politiets adgang til at foretage beslaglæggelse er reguleret i retsplejelovens kapitel 74.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

(Til § 3 d)

Efter straffelovens § 79, stk. 2, 1. pkt., jf. § 79 stk. 1, kan den der udøver en virksomhed, der ikke kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, når særlige omstændigheder taler derfor, frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen.

Der henvises om gældende ret nærmere til pkt. 2.4.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 1, kan den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik og som led heri overtræder lov om euforiserende stoffer eller regler udstedt i medfør heraf ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, ved dom frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde med detailsalg fra butikker.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre en videre adgang til rettighedsfrakendelse end efter straffelovens §§ 78-79 for personer, der udøver detailsalg fra butikker eller er ansat i sådanne butikker, for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer, når overtrædelsen er begået som led i udøvelse af detailsalg. I modsætning til rettighedsfrakendelse efter straffelovens §§ 78-79 vil der ikke være behov for at påvise, at det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen, men alene at en person, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik, som led heri overtræder denne lov eller regler udstedt i medfør heraf ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer.

Det forudsættes, at hvis indehaveren eller forvalteren af en detailbutik eller en ansat i en detailbutik dømmes for salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer eller besiddelse med henblik på salg eller anden videreoverdragelse, vil der som udgangspunkt skulle ske rettighedsfrakendelse, hvis der i butikkens lokaler skete videreoverdragelse eller blev besiddet stoffer med henblik på videreoverdragelse, herunder salg. Det samme forudsættes at være tilfældet, hvis salg foregår eller var planlagt til at foregå i detailbutikkens lokaler eller i umiddelbar nærhed heraf.

Dømmes den pågældende alene for besiddelse af euforise-

rende stoffer til eget brug, vil der ikke skulle ske rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse.

Begrebet »detailsalg fra butik« skal som udgangspunkt forstås i overensstemmelse med definitionen i lov om detailsalg fra butikker m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 515 af 30. april 2019 med senere ændring, således at udtrykket omfatter butikker, der udøver erhvervmæssigt detailsalg af varer til forbrugere, jf. dog nedenfor om butikker, der foretager accessoriske detailsalg af varer.

Ved »butik« forstås ethvert udsalgssted, jf. § 1, stk. 2, i lov om detailsalg fra butikker m.v., således at udtrykket omfatter alle former for detailsalg, uanset om salget sker fra et midlertidigt eller et fast udsalgssted, og uanset om det foretages fra en butik, en bod eller en vogn, der kører rundt fra sted til sted. Også salg på markeder, udstillinger, messer m.v. er omfattet. Det samme gælder internethandel og postordresalg.

For så vidt angår definitionen af »butik« henvises der i øvrigt til Folketingstidende 2010-11 (1. samling), tillæg A, L 191 som fremsat, side 8.

Ved detailsalg forstås salg af varer direkte til forbrugere, hvorimod eksempelvis en gros-salg, det vil sige salg af varer til andre næringsdrivende til videresalg eller forarbejdning, ikke er omfattet. Butikker omfatter salgs- og udleveringssteder, herunder selvstændige boder og studepladser. Ved salg fra permanente kræmmermarkeder og lignende omfatter det derfor den enkelte bod. Lagre og håndværkeres salg fra lagre vil være omfattet af loven, når disse fungerer som salgs- eller udleveringssted.

Definitionen omfatter detailsalg af varer. Tjenesteydelser er således ikke omfattet. Virksomheder, der vedrører f.eks. fremkaldelse af film, salg af billetter, lodsedler eller totalisatorvirksomhed, herunder tips, lotto og lignende, vil således ikke være omfattet. Sælges der herudover andre varer fra butikken, vil den derimod være omfattet af definitionen.

Definitionen svarer som nævnt ovenfor som udgangspunkt til definitionen i lov om detailsalg fra butikker m.v., men skal dog forstås bredere, idet butikker, der primært sælger tjenesteydelser, også vil kunne være omfattet, hvis der foregår accessorisk salg af varer, eller butikken er indrettet med henblik på accessoriske salg af varer. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet for så vidt angår frisørsaloner.

Bestemmelsen omfatter den, der udøver detailsalg fra butik (f.eks. en indehaver eller en forvalter), og ansatte i en sådan butik. Det vil afhænge af en konkret bevisvurdering, hvorvidt den pågældende har den fornødne tilknytning til detailbutikken. Der vil i den forbindelse skulle lægges vægt på den pågældendes faktiske tilknytning til butikken og ikke på formelle forhold, såsom f.eks. hvorvidt den pågældende har en ansættelseskontrakt, idet det dog bemærkes, at en ansættelseskontrakt må udgøre en klar formodning for, at den pågældende har en tilstrækkelig tilknytning til butikken.

Ejer den rettighedsfrakendte person detailbutikken – eller andre detailbutikker – vil rettighedsfrakendelsen indebære, at den pågældende i den periode, hvori rettighedsfrakendelsen er gældende, vil være nødsaget til at lukke butikken, som forholdet blev begået i, og andre detailbutikker (eventuelt midlertidigt frem til et eventuelt salg), idet indehaverens fortsættelse af butikkens drift ville være i strid med rettighedsfrakendelsen. Dette vil skulle ske senest, når rettighedsfrakendelsen er endelig. Det samme forudsættes at skulle ske ved midlertidig rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 3, jf. straffelovens § 79, stk. 4. Dette må i praksis formodes at medføre, at den pågældende ejer, der rettighedsfrakendes, vil være nødsaget til at sælge butikken.

Det forudsættes, at politiet og anklagemyndigheden under den strafferetlige forfølgning mod en indehaver eller en forvalter af en detailbutik eller en ansat i en detailbutik for overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer, der er begået som led i udøvelse af detailsalg, så vidt muligt søger den pågældende frakendt retten til at drive detailforretning i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Det vil være en betingelse for rettighedsfrakendelse, at overtrædelsen af lov om euforiserende stoffer er begået som led i udøvelse af detailsalg. Dette vil f.eks. kunne lægges til grund, hvis overtrædelserne er blevet begået i selve detailbutikken eller i umiddelbar nærhed af detailbutikken – f.eks. ved indgange til butikken eller få meter herfra.

Rettighedsfrakendelse vil gælde detailbutikker generelt og således ikke være begrænset til den pågældende type af detailvirksomhed, som den rettighedsfrakendte udøvede eller var ansat i.

Sager om rettighedsfrakendelse efter den foreslåede bestemmelse vil skulle behandles efter strafferetsplejens almindelige regler, jf. retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 3.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 1, kan efter straffelovens § 131 straffes med fængsel indtil 6 måneder.

Det forudsættes, at håndhævelse af en rettighedsfrakendelse vil ske på samme måde som håndhævelse af andre rettighedsfrakendelser efter straffelovens regler.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 2, kan den, der frakendes rettigheder efter stk. 1, ved dom gives forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at frakendelsen efterleves.

Ophold omfatter enhver fysisk tilstedeværelse inden for det pågældende område, herunder at passere igennem området og ophold i butikken. Et opholdsforbud vil således indebære, at den blotte tilstedeværelse i det pågældende område uden politiets tilladelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 4, jf. herom nedenfor, vil udgøre en overtrædelse, selv om der er tale om helt kortvarige ophold.

Opholdsforbuddet vil skulle vedrøre en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg. Der vil kunne være tale om den detailbutik, hvor overtrædelsen af lovgivningen om euforiserende stoffer, som gav anledning til frakendelsen, fandt sted. Der vil imidlertid også kunne være tale om en anden detailbutik. Sidstnævnte vil f.eks. kunne være relevant, hvis den rettighedsfrakendte overtræder straffelovens § 131 ved at vedblive med at udøve den frakendte virksomhed i en anden detailbutik.

Opholdsforbuddet forudsættes fastsat til den pågældende detailbutiks lokaler og evt. et sådant umiddelbart omkringliggende område, der vurderes påkrævet for at sikre den rettighedsfrakendtes efterlevelse af frakendelsen, herunder at den pågældende ikke viderefører driften af eller ansættelsen i detailbutikken. Opholdsforbuddet vil f.eks. kunne defineres til en konkret vej eller en afgrænset del af en vej – f.eks. mellem to kryds. Opholdsforbuddet vil f.eks. også kunne defineres til det område, der ligger inden for en radius på et antal meter (f.eks. 100 meter) til den pågældende detailbutik.

I tilfælde, hvor detailbutikken, som opholdsforbuddet vedrører, er beliggende i et trafikknudepunkt (f.eks. en togstation) eller f.eks. tæt op ad et hospital, forudsættes det, at der så vidt muligt tages højde herfor i forbindelse med selve afgrænsningen af opholdsforbuddet, så det ikke omfatter f.eks. et hospital eller en hel togstation. Er opholdsforbuddet f.eks. knyttet til en detailbutik beliggende på Københavns Hovedbanegård, vil opholdsforbuddet f.eks. kunne afgrænses til at omfatte en begrænset del af Hovedbanegården (f.eks. få meter rundt om den pågældende detailbutik).

Opholdsforbud vil navnlig kunne gives i tilfælde, hvor den pågældende er tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer som led i salg fra detailbutik, eller hvor den pågældende straffes efter straffelovens § 131 for at vedblive med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt efter det foreslåede § 3 d, stk. 1. Det forudsættes, at politiet og anklagemyndigheden i sådanne tilfælde rejser krav om midlertidigt opholdsforbud efter det foreslåede § 3 d, stk. 3, jf. straffelovens § 79, stk. 4, indtil sagen er endeligt afgjort. Det bemærkes dog, at hvis den pågældende er varetægtsfængslet, forudsættes det ikke at være relevant at anmode om midlertidigt opholdsforbud.

Det bemærkes i den forbindelse, at opholdsforbud også vil kunne gives efter den sag, der gav anledning til rettighedsfrakendelsen. Dette vil f.eks. kunne være i forbindelse med en sag om overtrædelse af straffelovens § 131.

Det bemærkes endvidere, at hvis der er tale om tilfælde, hvor anklagemyndigheden begærer den pågældende varetægtsfængslet efter dom, og hvor der er tale om længere fængselsstraffe, forudsættes det ikke at være relevant at anmode om opholdsforbud, henset til at længden af frihedsberøvelsen kan medføre, at et opholdsforbud vil være mindre påkrævet for at sikre efterlevelsen af rettighedsfrakendelsen.

Er den dømte forud for dommen bosiddende i det område, som et opholdsforbud omfatter, vil opholdsforbuddet i praksis indebære et påbud til den pågældende om i den periode, hvor opholdsforbuddet er gældende, at flytte uden for det område, som opholdsforbuddet omfatter. Opholdsforbuddet forudsættes imidlertid i sådanne tilfælde afgrænset, så den dømte ikke skal flytte fra sin bopæl. Opholdsforbuddet vil i sådanne tilfælde kunne fastsættes således, at det ikke omfatter boligen, men udelukkende selve detailbutikkens lokaler.

Ved idømmelse af et opholdsforbud til personer under 18 år vil retten tilsvarende ved fastsættelsen af den geografiske udstrækning af opholdsforbuddet kunne tage hensyn til, at den dømte – så længe denne ikke er fyldt 18 år – vil kunne færdes og opholde sig, hvor forældremyndighedsindehaverne har bopæl.

Ejer eller lejer den person, der pålægges et opholdsforbud i tilknytning til rettighedsfrakendelsen, detailbutikken, vil den pågældende heller ikke i forbindelse med afvikling af sit engagement i butikken kunne opholde sig i det område, som opholdsforbuddet vedrører, herunder i butikken. Det forudsættes dog, at den pågældende i begrænset omfang vil kunne gives tilladelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 4, til at opholde sig inden for det område, som opholdsforbuddet dækker, herunder i selve butikken, i forbindelse med en eventuel overdragelse af butikken, såsom i forbindelse med en købers besigtigelse af butikken.

Det forudsættes, at håndhævelse af et opholdsforbud efter den foreslåede bestemmelse vil ske som led i politiets almindelige, daglige opgavevaretagelse, herunder politiets almindelige patruljeringsopgaver.

Sager om opholdsforbud efter den foreslåede bestemmelse vil skulle behandles efter strafferetsplejens almindelige regler, jf. retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 3.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 3, 1. pkt., finder straffelovens § 79, stk. 3 og 4, tilsvarende anvendelse på frakendelse efter stk. 1 og forbud efter stk. 2.

Efter straffelovens § 79, stk. 3, 1. pkt., sker rettighedsfrakendelse på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk. 3, indeholdte regler.

Efter straffelovens § 78, stk. 3, 1. pkt., kan spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af den omhandlede virksomhed, af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed indbringes for retten. Af straffelovens § 78, stk. 3, 2. pkt., følger, at straffelovens § 59, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 3. pkt., følger, at afgørelsen træffes ved kendelse. Af straffelovens § 78, stk. 3, 4. pkt., følger, at såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb. Af

straffelovens § 78, stk. 3, 5. pkt., følger, at autorisation eller godkendelse også inden udløbet af denne frist kan meddeles af vedkommende myndighed.

Henvisningen til straffelovens § 79, stk. 3, medfører, at straffelovens regler om varigheden af rettighedsfrakendelse finder anvendelse. Det samme gælder muligheden for indbringelse for retten efter henvisningen til § 78, stk. 3, i § 79, stk. 3. Henvisningen til straffelovens § 79, stk. 3, gælder også for opholdsforbuddet efter det foreslåede § 3 d, stk. 2.

Rettighedsfrakendelse og opholdsholdsforbud vil således skulle gælde for en periode på 1 til 5 år eller indtil videre.

Opholdsforbuddet vil kunne fastsættes til at have samme varighed som rettighedsfrakendelsen, hvis omstændighederne tilsiger det. Opholdsforbuddet forudsættes under alle omstændigheder kun opretholdt, så længe den pågældende er rettighedsfrakendt efter det foreslåede § 3 d, stk. 1. Opholdsforbuddet forudsættes desuden kun opretholdt, så længe der udøves detailsalg det pågældende sted, jf. også det foreslåede § 3 d, stk. 3, 2. pkt. Ophævelse af opholdsforbuddet i sidstnævnte situation vil forudsætte, at der er den fornødne sikkerhed for, at detailsalg det pågældende sted reelt er opført.

Henvisningen til straffelovens § 79, stk. 4, medfører, at der også vil være mulighed for midlertidig rettighedsfrakendelse og opholdsforbud i tilknytning hertil for personer, der udøver detailsalg fra butikker eller er ansat i sådanne butikker.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt gives midlertidig rettighedsfrakendelse, hvis der er begrundet mistanke om, at den pågældende som led i detailvirksomhed har solgt eller i øvrigt videreoverdraget euforiserende stoffer, eller at der besiddes euforiserende stoffer i detailbutikken med henblik på videreoverdragelse. Det forudsættes således, at politiet og anklagemyndigheden i disse tilfælde rejser krav om midlertidig rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 3, jf. straffelovens § 79, stk. 4, indtil sagen er endeligt afgjort.

Midlertidigt opholdsforbud forudsættes navnlig at kunne gives, hvis den pågældende er tidligere straffet for overtrædelse af lovgivningen om euforiserende stoffer som led i salg fra detailbutik, eller i forbindelse med en sag om overtrædelse af straffelovens § 131 ved at have vedblevet med at udøve en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt efter det foreslåede § 3 d, stk. 1.

Det bemærkes, at opholdsforbud også vil kunne gives efter den sag, der gav anledning til rettighedsfrakendelsen. Dette vil f.eks. kunne være i forbindelse med en sag om overtrædelse af straffelovens § 131.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 3, 2. pkt., kan den, der er pålagt et forbud efter stk. 2, uanset straffelovens § 79, stk. 3, forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om opretholdelse heraf for retten, hvis der ikke længere udøves detailsalg det pågældende sted.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at hvis der ikke længere udøves detailsalg det pågældende sted, kan den, der er pålagt et opholdsforbud, forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om opholdsforbuddets opretholdelse for retten.

Ophævelse af opholdsforbuddet i denne situation vil forudsætte, at der er den fornødne sikkerhed for, at detailsalg det pågældende sted reelt er ophørt.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 4, kan politiet meddele tilladelse til færden eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud efter stk. 2, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet.

Tilladelsesordningen forudsættes administreret restriktivt. Der vil imidlertid kunne være særlige tilfælde, hvor en person, der er idømt et opholdsforbud, har et særligt anerkendelsesværdigt formål med at færdes eller opholde sig i et område, som forbuddet vedrører. Det forudsættes, at der som udgangspunkt kun meddeles tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, tilsiger det, eller når det vil være nødvendigt for, at den dømte kan opfylde visse lovbestemte pligter eller overdrage butikken.

Tilladelsesordningen vil for det første indebære, at den dømte på forhånd og på eget initiativ vil skulle søge om tilladelse til færden eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud efter § 3 d, stk. 2, og at den pågældende ikke lovligt vil kunne færdes eller opholde sig i det pågældende område, før der eventuelt måtte være meddelt en sådan tilladelse.

Det foreslåede opholdsforbud fastsættes for et så begrænset område (detailbutikken og området i den umiddelbare nærhed heraf), at der som udgangspunkt må forventes at ville være meget få tilfælde, hvor en tilladelse til ophold inden for området, som forbuddet gælder for, vil være relevant.

Det forudsættes desuden, at der ved afgrænsningen af opholdsforbuddet er taget hensyn til den dømtes privat- og familieliv.

Der vil ikke kunne gives tilladelse i tilfælde, hvor den pågældende – eventuelt sammen med sine nærmeste familiedømte – ønsker at etablere bopæl i et område omfattet af et opholdsforbud, efter at forbuddet er idømt.

Der vil som det klare udgangspunkt heller ikke foreligge særlige grunde, hvis den dømte ønsker at varetage arbejdsmæssige opgaver eller forpligtelser i et område omfattet af et opholdsforbud. Dette vil f.eks. indebære, at der som det klare udgangspunkt ikke vil kunne meddeles tilladelse til, at den pågældende giver møde på en arbejdsplads beliggende i et område omfattet af et opholdsforbud, eller at den pågældende varetager enkeltstående arbejdsopgaver i området.

Det forudsættes, at hvis den person, der pålægges et opholdsforbud i tilknytning til rettighedsfrakendelsen, ejer eller lejer detailbutikken, som opholdsforbuddet vedrører, vil

vedkommende i begrænset omfang kunne gives tilladelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 4, til at opholde sig inden for det område, som opholdsforbuddet dækker, herunder i selve butikken, i nødvendigt omfang i forbindelse med en eventuel overdragelse af butikken, såsom i forbindelse med en købers besigtigelse af butikken.

Det forudsættes endvidere, at der vil kunne meddeles tilladelse til at opholde sig inden for det område, som opholdsforbuddet dækker, hvis tilladelse er nødvendig for, at den, der er givet et opholdsforbud, vil kunne opfylde visse lovbestemte pligter.

Det forudsættes, at den, der er givet et opholdsforbud, i nødsituationer uden tilladelse kan færdes og opholde sig i det område, som opholdsforbuddet dækker.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 5, straffes overtrædelse af et forbud efter stk. 2 med fængsel indtil 2 år.

Den foreslåede bestemmelse medfører, at der ikke vil kunne idømmes bødestraf for overtrædelse af et opholdsforbud efter den foreslåede § 3 d, stk. 2.

Det forudsættes, at straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt udmåles til ubetinget fængsel i 30 dage.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens 10. kapitel.

Hvis den dømte i forbindelse med overtrædelse af et opholdsforbud også samtidig begår en ny lovovertrædelse, bør dette i almindelighed anses for en strafskærpende omstændighed ved udmålingen af straffen for den nye lovovertrædelse.

Overtrædelse af en rettighedsfrakendelse efter det foreslåede § 3 d, stk. 1, kan efter straffelovens § 131 straffes med fængsel indtil 6 måneder.

Efter det foreslåede § 3 d, stk. 6, fastsætter justitsministeren nærmere regler om tilladelser efter stk. 4, herunder om indgivelse af ansøgning, vilkår for tilladelser og tilbagekaldelse af tilladelser.

Den foreslåede bemyndigelse indebærer, at justitsministeren vil fastsætte nærmere regler om administrationen af tilladelsesordningen.

Der vil således i bekendtgørelse blive fastsat nærmere regler om ansøgningsprocedure, herunder formkrav, og udstedelse af tilladelse til ophold i et område omfattet af et opholdsforbud.

Endvidere vil der blive fastsat nærmere regler om stedlig

kompetence til at træffe afgørelse efter stk. 4, fastsættelse af vilkår og om tilbagekaldelse af tilladelser.

Der vil endvidere i bekendtgørelse kunne fastsættes regler om politiets mulighed for at ændre eller tilbagekalde en meddelt tilladelse, hvis forudsætningerne for en tilladelse ændrer sig, herunder den dømtes personlige forhold, hvis en tilladelse eller vilkårene herfor ikke overholdes, samt hvis oplysninger om den dømtes forhold giver bestemte grunde til at antage, at den pågældende vil misbruge den meddelte tilladelse.

Til § 2

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2025.

Det bemærkes, at det følger af straffelovens § 3, stk. 1, at i tilfælde, hvor der foretages en lovændring, således at den ved en handlings påkendelse gældende straffelovgivning er forskellig fra den, der gjaldt ved handlingens foretagelse, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf som udgangspunkt efter den senere lov – det vil sige efter den straffelovgivning, som er gældende på det tidspunkt, hvor sagen pådømmes. Er handlingen foretaget før den nye lovs ikrafttræden, må straffen dog ikke blive strengere, end den ville være blevet efter den tidligere lov – det vil sige efter de regler, som var gældende på gerningstidspunktet. De foreslåede strafskæmpelser får derfor virkning for forhold begået efter lovens ikrafttræden.

Den foreslåede § 3 c om konfiskation i lov om euforiserende stoffer samt reglerne om rettighedsfrakendelse og opholdsforbud i den foreslåede § 3 d i lov om euforiserende stoffer vil alene finde anvendelse for forhold, der er begået efter lovens ikrafttræden, jf. straffelovens § 4, stk. 2.

Det foreslås med *stk. 2*, at § 3 c, stk. 3, i lov om euforiserende stoffer, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, ikke finder anvendelse for så vidt angår køretøjer, der er blevet anvendt af en anden end ejeren af køretøjet, og hvorom der er indgået aftale om leasing, leje eller lignende, i det omfang det godtgøres, at aftalen er indgået inden lovens ikrafttræden.

Muligheden for at foretage tredjemandskonfiskation i medfør af det foreslåede § 3 c, stk. 3, i lov om euforiserende stoffer vil således ikke gælde for køretøjer, der er blevet anvendt af en anden end ejeren af køretøjet, og hvorom der er indgået aftale om leasing, leje eller lignende inden lovens ikrafttræden.

Håndhævelsen af det foreslåede § 3 c, stk. 3, i lov om euforiserende stoffer kan være byrdefuld for bl.a. leasing- og udlejningsselskaber samt dele- og bybilsbranchen, og der kan være behov for, at selskaberne indretter deres kontrakter og forretningsmodel efter den forøgede risiko for, at køretøjer ejet af selskaberne konfiskeres. Stk. 2 varetager således hensynet til udlejere og leasinggivere m.v., idet køretøjer, der er blevet anvendt af en anden end ejeren af køretøjet, ikke kan konfiskeres, i det omfang køretøjet er omfattet af en aftale om leje, leasing eller lignende, der var indgået forud for lovens ikrafttræden.

Det foreslåede § 3 c, stk. 3, omfatter alene et køretøj, i det omfang køretøjet på tidspunktet for lovens ikrafttræden er omfattet af en aftale om leje, leasing m.v. Et køretøj er således alene omfattet af stk. 2 i den periode, som aftalen om leasing, leje m.v. efter sit indhold på ikrafttrædelsestidspunktet var gældende for. Endvidere er køretøjet alene omfattet af stk. 2, hvis det på tidspunktet for lovens ikrafttræden var omfattet af en aftale mellem samme parter. Hvis et andet køretøj inddrages i en eksisterende aftale – herunder både ved at udvide aftalen til flere køretøjer eller ved at udskifte det oprindelige køretøj med et andet – eller en part i aftalen om køretøjet udskiftes, kan køretøjet således konfiskeres efter det foreslåede § 3 c, stk. 3, i lov om euforiserende stoffer, uanset at aftalen oprindeligt er indgået forud for lovens ikrafttræden.

Det påhviler ejeren af køretøjet at godtgøre, at der var indgået en aftale om leje, leasing eller lignende om køretøjet inden lovens ikrafttræden.

Til § 3

Det foreslås med § 3, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland, men at loven ved kongelig anordning helt eller delvis skal kunne sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Lov om euforiserende stoffer er sat i kraft for Færøerne ved kongelig anordning, jf. anordningsbekendtgørelse nr. 1349 af 23. november 2015.

For Grønland er den regelfastsættende myndighed på sundhedsområdet overgået til Selvstyret, jf. lov nr. 369 af 6. juni 1991 om sundhedsvæsenet i Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 3. Overtrædelse af denne lov eller de i medfør af den udfærdigede forskrifter straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Ved udmåling af straffen, herunder ved fastsættelse af bøder, skal der lægges vægt på skadevirkningerne af de pågældende stoffer. På samme måde straffes den, der ved meddelelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller ved svigagtig fortielse opnår eller søger at opnå tilladelse i henhold til loven eller forskrifterne, eller som handler i strid med vilkår for en given tilladelse. På samme måde straffes endvidere den, der ved henvendelse om en recept eller rekvisition på et af de i § 2 eller § 2 a, jf. § 2, omhandlede stoffer eller om anden ordination af stoffet giver urigtig skriftlig oplysning om sit navn, sin bopæl eller sin stilling.

Stk. 2. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om

1) gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof eller

2) salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer på restaurationer, herunder diskoteker, eller ved koncerter eller musikfestivaler. Tilsvarende gælder ved andre arrangementer, hvor det typisk hovedsagelig er børn eller unge mennesker, der deltager.

Stk. 3 -4. ---

§ 1

I lov om euforiserende stoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1334 af 9. december 2019, som ændret ved lov nr. 667 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »skadevirkningerne«: »og farligheden«.

2. I § 3, *stk. 2*, ændres »det betragtes som en betydelig skærpende omstændighed, at der er tale om« til: »følgende betragtes som betydeligt skærpende omstændigheder«.

3. I § 3, *stk. 2, nr. 1*, ændres »gentagne tilfælde af salg af et særlig farligt eller skadeligt stof eller« til: »Gentagne tilfælde af salg af et særlig skadeligt eller farligt stof.«

4. I § 3, *stk. 2, nr. 2, 1. pkt.*, ændres »salg eller« til: »Salg eller«.

5. I § 3, *stk. 2*, indsættes som *nr. 3 og 4*:

»3) Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer via sociale medier.

4) Salg eller vederlagsfri overdragelse med henblik på senere salg af de i §§ 1 og 2 omhandlede stoffer i butikker, hvorfra der foregår detailsalg.«

6. Efter § 3 b indsættes:

»§ 3 c. Er der ved en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf anvendt et motordrevet køretøj, herunder en bil, en motorcykel, en knallert, en cykel med motor eller et motoriseret løbehjul, kan køretøjet konfiskeres.

Stk. 2. Konfiskation skal ske, hvis ejeren af et motordrevet køretøj har gjort sig skyldig i en overtrædelse som nævnt i stk. 1, der er omfattet af straffelovens § 191, medmindre særlige grunde undtagelsesvis taler herimod.

Stk. 3. Er køretøjet anvendt af en anden person end dets ejer, kan konfiskation ske, hvis ejeren vidste eller burde

vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og konfiskation ikke må anses for uforholdsmæssigt indgribende.

Stk. 4. Politiet kan videregive oplysninger til ejeren af et motordrevet køretøj om, at en anden person er blevet sigtet for en grov overtrædelse af denne lov eller regler udstedt i medfør heraf, hvor køretøjet er blevet anvendt.

Stk. 5. I sager om konfiskation efter stk. 3 skal retten efter begæring beskikke køretøjets ejer en offentlig forsvarer. Forsvareren skal bistå ejeren i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt ejeren vidste eller burde vide, at køretøjet ville blive anvendt ved en overtrædelse som nævnt i stk. 1, og hvorvidt konfiskationen er uforholdsmæssigt indgribende. Køretøjets ejer skal vejledes om adgangen til forsvarerbeskikkelse.

Stk. 6. Straffelovens regler om konfiskation finder tilsvarende anvendelse.

§ 3 d. Den, der udøver detailsalg fra en butik eller er ansat i en sådan butik og som led heri overtræder denne lov eller regler udstedt i medfør heraf ved salg eller anden videreoverdragelse af euforiserende stoffer, kan ved dom frakendes retten til at udøve detailsalg fra butikker og arbejde med detailsalg fra butikker.

Stk. 2. Den, der frakendes rettigheder efter stk. 1, kan ved dom gives forbud mod at opholde sig i eller i umiddelbar nærhed af en bestemt butik eller flere bestemte butikker, hvorfra der foregår detailsalg, hvis det findes påkrævet for at sikre, at frakendelsen efterleveres.

Stk. 3. Straffelovens § 79, stk. 3 og 4, finder tilsvarende anvendelse på frakendelse efter stk. 1 og forbud efter stk. 2. Uanset straffelovens § 79, stk. 3, kan den, der er pålagt et forbud efter stk. 2, dog forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om opretholdelse heraf for retten, hvis der ikke længere udøves detailsalg fra butik det pågældende sted.

Stk. 4. Politiet kan meddele tilladelse til færden eller ophold i et område omfattet af et forbud efter stk. 2, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet.

Stk. 5. Overtrædelse af et forbud efter stk. 2 straffes med fængsel indtil 2 år.

Stk. 6. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om tilladelser efter stk. 4, herunder om indgivelse af ansøgning, vilkår for tilladelser og tilbagekaldelse af tilladelser.«